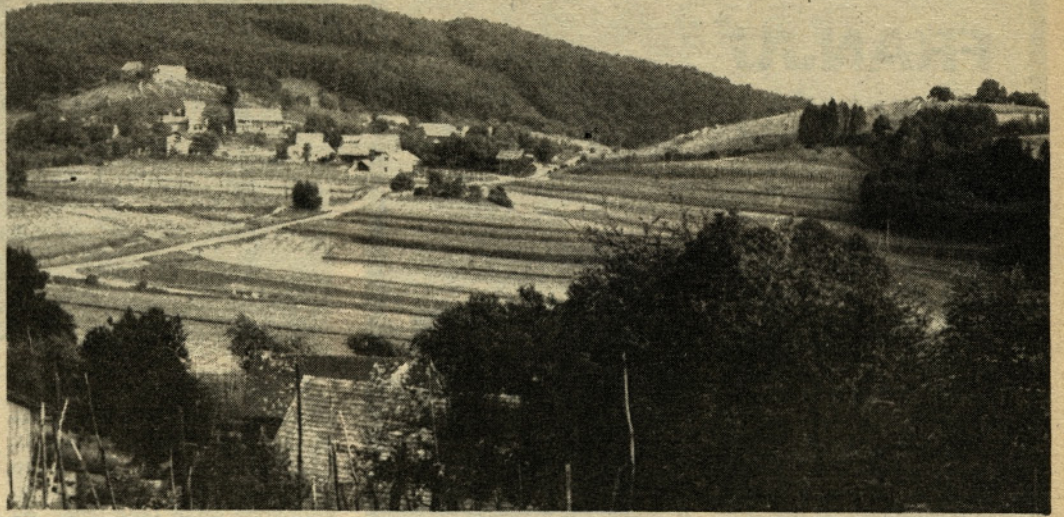

Letošnji dan borca — 4. julij bomo v žalski občini počastili s proslavo 40-letnice Tomšičeve brigade, hkrati pa bodo na območju krajevne skupnosti Ponikva priključili na novo vodovodno omrežje 50 domačij.

Osrednja prireditev bo 3. julija v Studencih. Tega dne bodo ob 14. uri podelili plakete posameznim Tomšičevcem in priznanja posameznim občanom ob izteku izgradnje II. etape vodovoda.

Ob 17. uri bo v okviru 40-letnice Tomšičeve brigade in dneva borca govoril generalpolkovnik Januš Dolničar. Predsednik skupščine občine Žalec Viljem Petek bo odkril spominsko obeležje ob 40-letnici Tomšičeve brigade, ki se je borila tudi v teh krajih in kot pomnik uspešne izgradnje vodovoda.

Kulturni spored bodo sklenili z družabnim srečanjem z značilnim partizanskim golažem. Prireditelji računajo na velik obisk udeležencev iz vseh krajev Slovenije zlasti še Savinjske doline. Na sliki: prizorišče osrednje proslave.

SAVINJSKI OBČAN

Leto V
Številka 6
Junij 1982

»Savinjski občan« izdaja Občinska konferenca Socialistične zveze delovnega ljudstva Žalec.

Ureja uredniški odbor: Jože Jan (glavni urednik), Janez Kroflič (odgovorni urednik), člani: Lojze Trstenjak, Elza Golob, Franci Ježovnik, Marjan Vidmar, Zdenko Puncer, Kristian Markovič, Franc Izlakar, Irena Terglav, Cveta Mikuž, Milan Zolnir, Nevenka Zohar.

Naslov uredništva: Žalec, Ulica heroja Staneta 1, telefon 710-671

Grafična priprava: Savinjski občan, Tisk: ČGP VEČER Maribor

Naklada: 10.500 izvodov

Po sklepu republiškega sekretariata za informacije št. 421-1/72 je časnik »Savinjski občan« oproščen prometnega davka.

7. JULIJ — PRAZNIK OBČINE ŽALEC

Pred 41. leti je bila v Spodnji Savinjski dolini organizirana velika propagandna akcija proti nacističnim zavojevalcem. V spomin na ta herojski podvig praznuje naša občina vsako leto svoj občinski praznik. Seveda pa naše praznovanje sovpada tudi s 4. julijem — dnevom borcev, zato dajemo vsako leto posebno obeležje tudi posameznim jubilejem iz naše bližnje revolucionarne preteklosti.

Čprav so to novejši mejniki v naši zgodovini, pa vendarle velja omeniti, da je bila slovenska narodna zavest že pred več stoletji v naši dolini precej živa. Naj samo spomnim, da so že luteranci leta 1580 ustanovili prvo slovensko šolo v Žalcu, da je novejša slovenska šola začela delovati leta 1762, da je tudi marčna revolucija leta 1848 vplivala na prebujenje narodne zavesti in da je bil leta 1868 v Žalcu organiziran „tabor“. Zato tudi ni slučajno, da se je delavsko gibanje pod vodstvom Komunistične partije začelo že celo desetletje pred drugo svetovno vojno, predvsem v delavskih in rudarskih centrih (Prebold, Griže, Zabukovica in Liboje). Tudi v času NOV beležimo nekaj pomembnih dogodkov.

Med njimi so ustanovitev Savinjske čete, prva frontalna bitka na Štajerskem na Čreti, pa Brežiški pohod idr.

Vse to nam govori, da so se delavci in kmetje v naši dolini vseskozi zavestno bojevali za svoje narodnostne pravice in da smo si v narodnoosvobodilni vojni skupaj z ostalimi narodi in narodnostmi Jugoslavije krvavo in dokončno izborili tudi vse politične svoboščine pod vodstvom KPJ s tovarišem Titom na čelu. Ravno ta leta bodo zagotovo ostala zapisana z zlatimi črkami na straneh zgodovine.

V spomin na dogodke iz pretekle revolucije bomo letos praznovali praznik dneva borcev na Ponikvi, kjer bomo počastili 40-letnico ustanovitve Tomšičeve brigade, saj se je v tej enoti bojevalo preko 230 borcev z našega področja, od katerih pa še danes v naši občini živi 128 pripadnikov. Ob tej priložnosti bo tudi pododbor 1. SPUB Toneta Tomšiča razvil svoj prapor. Posebno pozornost pa bomo posvetili tudi odprtju dolgo in težko pričakovanega vodovoda.

Osrednjo proslavo občinskega praznika bomo tokrat organizirali v krajevni skupnosti Vrbje. S tem bomo tudi zaključili program

praznovanj po krajevnih skupnostih naše občine, kar pomeni, da smo doslej v sleherni krajevni skupnosti po enkrat praznovali naš praznik. Ob tej priliki bi bilo pomembno napraviti sprehod skozi čas praznovanj dvajsetih krajevnih skupnosti in oceniti pomen takšnega načina praznovanj, saj je bilo vsako praznovanje povezano z gospodarskim in družbenim razvojem občine in krajevnih skupnosti, kjer so praznovanja potekala. Zagotovo je pomembno, da smo na ta način krepili tudi krajevno samoupravo, spodbujali aktivnost posameznih dejavnikov, predvsem pa solidarnost in enotnost delovnih ljudi in občanov naše družbenopolitične skupnosti. Ne nazadnje in ne kot manj pomembno pa smo razvijali tradicije NOV in v živi sliki in besedi prenašali pomen naše polpretekle zgodovine na mlajše generacije.

Ce bi z nekaj besedami ocenili in strnili naš razvoj v preteklih dveh desetletjih, bi lahko rekli, da smo se po gospodarski moči, družbenem in osebnem standardu razvili iz skoraj nerazvite v srednje razvito občino naše republike. Zaslugo za to gre predvsem pripisati prizadevanju delovnih ljudi in obča-

nov, ki so prispevali svoj delež za bogatejšo podobo občine.

Res je, da nas pestijo gospodarske težave, ki so prisotne tudi širom po svetu, celo v najrazvitejših državah; vendar smo si z dosedanjim razvojem zagotovili ugoden start, da bomo prihajajoče probleme lažje razreševali.

V sedanjem srednjeročnem obdobju smo si zastavili skromnejše cilje, vendar kljub temu zelo pomembne za nadaljnji družbenoekonomski razvoj naše ožje družbenopolitične skupnosti. Kljub skromnejšim željam pa se bomo morali vsi truditi, da bi se začrtanemu razvoju čim bolj približali. Posebej bo pomembno ob manjših razpoložljivih sredstvih krepiti in razvijati proizvodnjo hrane razvijati obrobne in hribovite predele, predvsem pa zagotoviti tudi razvoj industrijske proizvodnje.

Z željo, da bomo enotno in solidarno še vnaprej prispevali svoje delo, znanje in sposobnosti za družbenoekonomski razvoj naše občine iskreno čestitam vsem občanom in delovnim ljudem občine ob praznovanju našega praznika.

Viljem Petek

ZA PRAZNIK OBČINE ŽALEC, 7. JULIJ ČESTITAJO OBČANOM IN DELOVNIM LJUDEM

Skupščina občine Žalec
Izvršni svet Skupščine občine Žalec
Občinski odbor ZB NOV Žalec
Občinska konferenca ZKS Žalec
Občinska konferenca SZDL Žalec
Občinski sindikalni svet ZSS Žalec
Občinska konferenca ZSMS Žalec
Samoupravne interesne skupnosti Žalec
Uredištvo Savinjskega občana

PROGRAM PRIREDITEV ZA PRAZNIK OBČINE ŽALEC

Sobota, 26. 6. 1982

ob 16. uri — „Žalska noč“ — turistična zabavna prireditev v Žalcu

NEDELJA, 27. 6. 1982

ob 8. uri — kolesarska trim akcija po občini Žalec
ob 8. uri — strelsko tekmovanje za občinski prehodni pokal pri domu LD Polzela
ob 9. uri — slavnostna seja ob 50-letnici Gasilskega društva Vrbje
ob 14. uri — „dan gasilcev“ v Vrbju
— zabavna prireditev, igral bo ansambel Jožeta Krežeta

PONEDELJEK, 28. 6. 1982

ob 15. uri — turnir v malem nogometu na igrišču v Vrbju
ob 19. uri — otvoritev likovne razstave akademskega slikarja Veljka Tomana v Vrbju

TOREK, 29. 6. 1982

ob 15. uri — strelsko tekmovanje z zračno puško na igrišču v Vrbju

SREDA, 30. 6. 1982

ob 15. uri — turnir v odbojki na igrišču v Šempetru
ob 19. uri — Moliere: Smešni preciozi (komedija) v domu krajanov v Vrbju

ČETRTEK, 1. 7. 1982

ob 16. uri — šahovski turnir v domu krajanov v Vrbju

PETEK, 2. julija 1982

ob 15. uri — turnir v rokometu na igrišču v Vrbju
ob 17. uri — otvoritev nove zdravstvene postaje Vransko
ob 19. uri — „Ljubljanski oktet“ — koncert v domu krajanov v Vrbju

SOBOTA, 3. 7. 1982

ob 8. uri — ribiško tekmovanje v Preserju
ob 10. uri — otvoritev novega objekta negovalne enote upokoencev Polzela
ob 13. uri — pohod po poteh Tomšičeve brigade
ob 17. uri — srečanje borcev NOV na Ponikvi in otvoritev vodovoda Kale-Studence
ob 17. uri — občinski ilegalec — taborniki v Vrbju s kresovanjem

NEDELJA, 4. 7. 1982

ob 6. uri — budnica godb na pihala
od 7. do 11. ure — trim pohodi NOB:
— na Hom do planinskega doma
— na Marija Reko do planinskega doma
— na Čreto do planinskega doma
ob 9. uri — slavnostna seja skupščine občine
ob 14. uri — zabavna prireditev pri domu krajanov Vrbje, igral bo ansambel Veseli hmeljarji

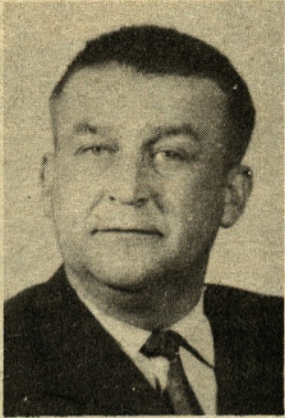
Vrbje — panorama

FRANJU MIKUŽU

Prehitro se redčijo vrste starejše generacije, katere se v svoji mladosti prenašale gorje fašistične okupacije in se borile za nacionalni obstoj in za socialno osvoboditev. Tudi Franjo je bil med temi, v katerih je gorelo upanje, da fašistični škorenj ne bo pregazil sveta ter da bodo dnevom nasilja in smrti po trdem boju in težkih žrtvah sledili lepši in svobodnejši dnevi.

Onemeli smo ob novici, da ga je strla bolezen, ki mu je grenila poslednje leto življenja. Namesto da bi se veselil 64. obletnega praznika, je klonil v svet, kjer ni več lepote in darov večno žive prirode. S samozatajevanjem je stoično prenašal bolečine bolezni. Utihihnila je njegova beseda, oči ne bodo več zrle lepote prirode. Njegova življenjska pot, ki je bila polna revolucionarnega zanosa in boja, je končana, življenjske sile so izčrpali napori za dobroskupnosti. Na svoji življenjski poti ni poznal oddiha. Kot kmečki sin je mladost preživel v trdem delu na domači kmetiji, nekaj časa je bil delavec na železnici, med vojno pa preživel štiri leta kot partizan v slovenskih gozdovih. Bilo je tisoč in več neprespanih noči, pohodov, mraza in lakote ter težkih spopadov z okupacijskimi silami. Vse to je, kljub njegovi jekleni volji, skrhalo življenjske sile, da je prezgodaj obolel in klonil v smrt.

Ko se je pridružil partizanskemu boju je bil sprva kurir, kmalu zatem pa že vodnik v Šerčerjevem bataljonu. Maja 1942 je bil dodeljen kot komandir čete I. proletarskemu udarnemu bataljonu Toneta Tomšiča. Konec leta 1942 je postal bataljonski intendant, kmalu zatem pa intendant brigade. V tej funkciji je ostal vse do osvoboditve. Kot propagandist je bil po krajšem stažu — septembra 1943 sprejet med komuniste.

Po prihodu na Štajersko v sestavi XIV. divizije je prevzel dolžnost šefa odseka garnizije.

Zaradi slabega zdravja se je na lastno željo leta 1946 demobiliziral ter ostal nekaj časa doma na zdravljenju. Septembra 1946 je odšel k milici. S početka je delal kot prometni referent na Okrajni upravi milice Slovenske Konjice, nato še v Poljčanah in v Mariboru. Konec leta 1948 je kot šef ekonomata Oblastne uprave milice delal v Postojni in maja 1950 prevzel mesto komandirja milice Postojna. Zadnja leta pred upokojitvijo je služboval v Žalcu in v Celju.

Kakor je bil poln revolucionarnega poleta v letih narodnoosvobodilnega boja, takšen je ostal tudi po upokojitvi. Vsa leta smo ga srečevali kot neutrudnega političnega aktivista, predvsem v borčevski organizaciji. Bil je predsednik občinske organizacije vojaških vojnih invalidov, Zveze rezervnih vojaških starešin, strelske zveze in drugod. Bil je tudi dolgoletni podpredsednik združenja ZB NOV Žalec ter predsednik pododbora Tomšičeve brigade.

Za svoje dolgoletno požrtvovalno delo je prejel vrsto odlikovanj, kot so medalja za hrabrost, medalja za vojne zasluge, red zaslug za narod s srebrno zvezdo, orden za hrabrost, orden zaslug za narod III., orden bratstva II. ter zlato značko OF. Odlikovanja so odraz njegove bogate osebnosti, nam pa obveza, da bomo nadaljevali njegovo pot.

SREČANJE BORCEV NOV

Ponikva pred praznovanjem

ZA DAN BORCA — 4. JULIJ, BO DOBIL VODO 50 DRUŽIN — NA PROSLAVI 40-LETNICE TOMŠIČEVE BRIGADE BODO RAZVILI PRAPOR.

V našem časniku smo že poročali o izgradnji vodovoda za potrebe prebivalcev Kal in okoliških zaselkov. Za akcijo zagreti krajanji so z izgradnjo vodovoda sedaj tako daleč, da bo za letošnji dan borca, 4. julij, dobilo vodo novih 50 družin, kar pomeni zaključek II. etape izgradnje.

Praznovanje te nove delovne zmage povezujejo s proslavo 40-letnice Tomšičeve brigade, ki se je borila tudi v teh krajih in v kateri se je borilo precejšnje število naših občanov. Prireditev bodo popestrili s kulturnim programom, partizanskim pohodom in razvitjem prapora, skratka, obeta se zanimivo srečanje, ki se ga bo vredno udeležiti.

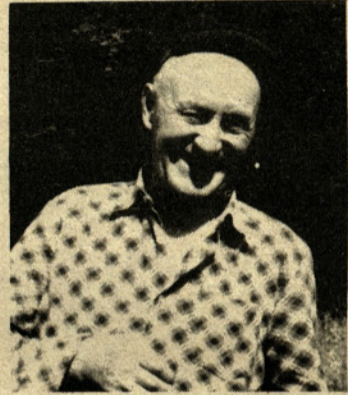
S končano II. etapo izgradnje vodovoda bo pritekla voda krajanom na območju Sp. Ponikve, Studenca — Marofa. Tudi sedaj je bilo, tako kot med I. etapo, opravljenega veliko dela. Jarke je bilo treba kopati ponekod po kamnitem (kraškem) terenu, kar je zahtevalo veliko ročnega dela, pomagali pa so si tudi s stroji. Zgradili so tudi nov rezervoar s kapaciteto 120 tisoč litrov vode, kar bo zadoščalo za potrebe krajanov.

V akciji so zgledno sodelovali mladinci žalske občine.

Alojz Verdev: Za delo smo prijeli mladi in stari

O proslavi 40-letnice Tomšičeve brigade smo se pogovarjali z Jožetom Šalejem: „Menim, da je prav, ker novo delovno zmago pri izgradnji vodovoda združujemo s proslavo 40-letnice Tomšičeve brigade. V žalski občini še živi veliko nekdanjih borcev ki so se borili v tej brigadi, ki se je zadrževala tudi v naših krajih zlasti še na področju krajev, v katerih zadnji čas teče velika akcija za izgradnjo vodovoda. Povedal bi še to, da bomo na proslavi 40-letnice Tomšičeve brigade razvili nov prapor in podelili priznanja najzaslužnejšim tomšičevcem. Pripravljamo tudi partizanski pohod, ki bo krenil z Vinske gore, Velike

Franc Razdevšek: Ne bo nam treba več voziti vode v cisternah

5000 delovnih ur. Mnogi so izdatno presegli dogovorjene ure. In sedaj je pred nami še zadnji zalogaj: izgradnja in napeljava vodovodnega omrežja v naselja Vrhe, Ponikva, Brezovo in Grče.”

Alojz Verdev: „Za delo smo prijeli stari in mladi. Kjer ni šlo drugače, smo si pomagali s stroji. Vodovod je ena največjih pridobitev v zadnjih letih. Ne bo nam več treba po strehah loviti deževnice, saj bo voda pritekla iz pip.”

Franc Razdevšek: „Akcija nas je dodobra zaposlila. Zavedali smo se, da bomo uspeli le, če bomo za delo prijeli vsi, in to smo tudi stori-

In podobnih izjav krajanov bi lahko našli še nič koliko. Tk. Le.

Prednost gospodarskim nalogam

Osrednje vprašanje bližnjega 12. kongresa ZK Jugoslavije bo prav gotovo stabilizacijski program in njegovo izvajanje. Neglede na to, pa je bitka za izvajanje stabilizacijskih nalog in ciljev že nekaj časa ena izmed najvažnejših zadolžitvev ne le komunistov, temveč vseh delovnih ljudi in občanov.

Z rezultati gospodarjenja, doseženimi v prvih mesecih letošnjega leta, tudi v naši občini ne moremo biti zadovoljni.

Brez dvoma se pri doseženih rezultatih v marsikateri organizaciji združenega dela kažejo določeni vplivi širših administrativnih sistemskih rešitev, v posameznih organizacijah pa določeni razlogi slabšega gospodarjenja. V sedanjih družbenoekonomskih razmerah se bomo morali predvsem opreti na lastne delovne, ustvarjalne in materialne sile ter zmogljivosti.

Z vsemi silami se moramo v tem trenutku zavzeti, da aktiviramo ponekod še kar velike neizkoriščene notranje rezerve v proizvodnih in drugih organizacijah združenega dela. Ponovno bo treba temeljito preveriti proizvodne in druge programe, vložiti vse sile za pravočasno oskrbo z ustreznimi materiali, čim bolje izvesti organizacijo proizvodnje, povečati intenzivnost dela ter skrbno preverjati potrebo po sleherni novi zaposlitvi; izven proizvodnje pa storiti vse, da se število zaposlenih ne bo povečalo, razen v res utemeljenih primerih. Gotovo je mogoče v vsaki od naših organizacij združenega dela zmanjšati porabo materiala, energije in drugih stroškov. Če bi te stroške znižali le za odstotek, bi lahko s temi sredstvi poravnali vse obveznosti po sporazumih in dogovorih v občini, pa še marsikaj bi ostalo od tega.

Tudi kvaliteto proizvodnje je mogoče še marsikje izboljšati; z inovacijami ali z vnašanjem sodobnih znanstvenih in tehnoloških dosežkov bi lahko še marsikaj vnesli v proizvodne programe in s tem bistveno vplivali na dosežen dohodek.

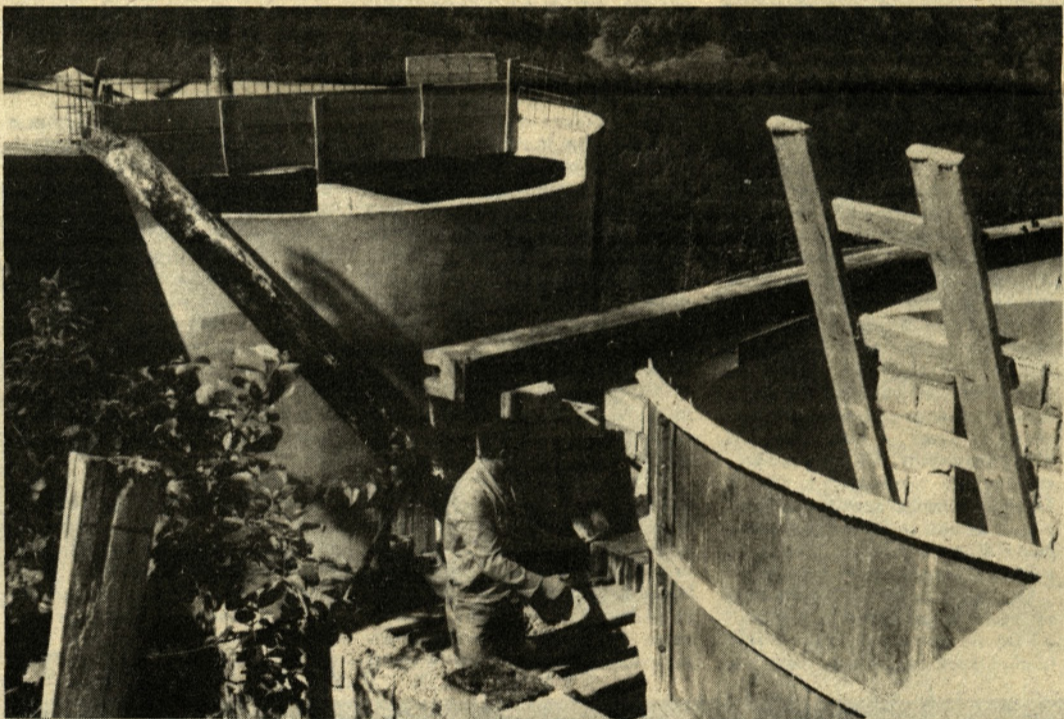
Storiti moramo vse, da bodo proizvodni procesi v sleherni organizaciji neprekinjeno tekli. Če pa bo kljub temu v posameznih primerih prišlo do zastojev, pa moramo predvideti ustrezne ukrepe, da bodo posledice takšnih izpadov čim manjše.

— an

PODELJENA DRŽAVNA ODLIKOVANJA

V prisotnosti sekretarjev in predsednikov občinskih organizacij ZKS, predstavnikov CK ZKS in medobčinskih vodstev družbenopolitičnih organizacij, je sekretar medobčinskega sveta ZKS Celje Janez Zahraštnik

podelil visoka odlikovanja. Red republike z bronastim vencem sta za uspešno delo v občinski organizaciji ZKS Žalec prejela Vera Orešnik in Franc Jelen.

Novo zajetje s kapaciteto 120 tisoč litrov vode bo zadoščalo krajevnim potrebam

Komunalno podjetje Žalec, delovne enote oziroma organizacije združenega dela Mirovan, Arja vas, Gotovlje, Vrbe in druge. Kooperacija Gotovlje je graditeljem dala na voljo za več dni svojo mehanizacijo, omeniti pa je treba tudi pripravljenost in pomoč občinske skupščine, ki sicer od vsega začetka sodeluje v akciji.

Pirešice, Andraža in Zalca. Na osrednjem srečanju bo seveda na voljo tudi partizanski golaž. Pričakujemo veliko udeležbo iz vseh krajev Slovenije.”

Franc Volk: „Izgradnja vodovoda pomeni za krajanje trd oreh. Teren je ponekod kamnit in kjer nismo z rokami, mogli opraviti izkopov, smo si pomagali s stroji. Krajanji so v II. etapi izgradnje prispevali nad

li. Naveličali smo se dobavljanju vodo v cisternah, saj je bilo tudi predrago za kmeta.”

PRIZNANJE ZA VAREN PROMET

Zvezni družbeni svet za preventivno in cestnem prometu je za leto 1981 podelil priznanje-plaketo občini Žalec za tretje najvarnejše mesto v Sloveniji in sedmo v Jugoslaviji. To visoko priznanje je občina Žalec prejela za prizadevanja pri varstvu v prometu, še posebej v mestnem prometu. Spomnimo se lahko še kritik na račun razreševanja problematike prometa ob izgradnji obvoznice, sedaj pa lahko zagotovo trdimo, da so bile odločitve pravilne, kar dokazuje tudi to priznanje. Časopis Politika Ekspres pa je za prizadevanje v varnosti v prometu podelila posebno priznanje krajevni skupnosti Žalec. Postaji milice Žalec, Združenju šoferjev in avtomobilistov, Samoupravni komunalni interesni skupnosti in svetu za preventivno in cestnem prometu pri občinski skupščini.

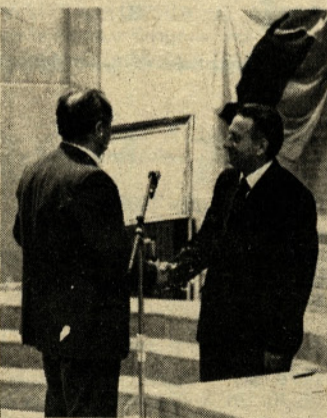

Franc Volk, Jože Šalej in Kos se uvrščajo med krajanje, ki so največ prispevali pri izgradnji vodovoda

ZVEZNO PRIZNANJE

S slavnostno sejo skupščine krajevne skupnosti in družbenopolitičnih organizacij KS Gomilsko se je konec maja končalo enotedensko praznovanje krajevnega praznika, ki ga praznujejo v spomin na prvo konferenco KPS pri Šmiglovi zidnici. Osrednji govornik je bil predsednik skupščine krajevne skupnosti Slavko Tiselj, ki je poudaril, da minulo leto ni bilo tako uspešno kot leta poprej. Vseeno pa so marsikaj postorili v kraju (del kanalizacije, javno razsvetljavo, popravili nekatere poljske ceste itd.).

Ko je govoril o delu v prihodnje, je dejal, da jih še čaka veliko dela, med važnejša pa sodi zgraditev mrliške vežice. Pripravili so tudi

Slavko Tiselj sprejema priznanje

kulturni program, Ivo Robič pa je ob koncu predsedniku skupščine KS Gomilsko Slavko Tislju izročil zvezno priznanje SZDL Jugoslavije za uspešno delo v krajevni samoupravi. Med tednom so pripravili športne in kulturne prireditve.

T. TAVČAR

O MESTU, VLOGI IN NALOGAH OBČINE ŽALEC V NOvem STABILIZACIJSKEM PROGRAMU

SMO SE POGOVARJALI S PREDSEDNIKOM IZVRŠNEGA SVETA SKUPŠČINE OBČINE ŽALEC ERVINOM JANEŽIČEM.

»Kako ocenjujete naš najnovejši zvezni in slovenski stabilizacijski program, kaj je pogojevalo sprejetje teh programov in kako boste temu dokumentu prilagajali programske naloge v žalski občini?«

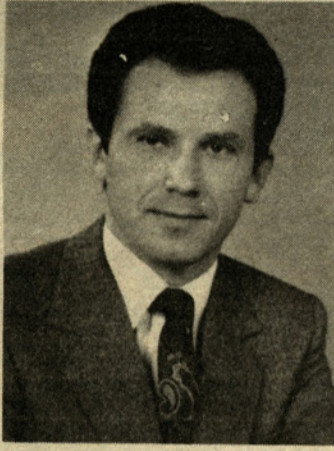
»Program, ki je pred nami, tokrat razumemo kot en sam stabilizacijski program naše celotne družbene skupnosti. Na uresničevanju tega dokumenta bomo morali delovati prav vsi. Ugodno ga ocenjujemo, saj gre za programski splet, ki je pogojevan s sedanjno situacijo.

Gospodarska situacija ni najugodnejša. Ni opaziti tistih globalnih premikov in rezultatov, ki smo jih načrtovali in pričakovali. Sedanje motnje v gospodarstvu so tako resne, da terjajo takšne spremembe v gospodarstvu, ki jih ni moč reševati s posameznimi ukrepi ekonomske politike.

Vemo, da celotno svetovno gospodarstvo tare krizno obdobje, ki ima svoj odraz v recesiji, brezposelnosti in stagnaciji v mednarodni menjavi. To pa pomeni še poslabšanje vključevanja našega gospodarstva v mednarodne tokove. Vendar moramo vztrajati na izvoznih usmeritvah, ne le zaradi reševanja plačilno-bilančnih težav, temveč zaradi strategije naše družbe.

Neuskajenost vseh oblik porabe z realnimi možnostmi je tudi zelo problematična. Nujno je potrebno preprečiti deficitarni sistem financiranja in zmanjšati vse oblike porabe v realne okvirje — in to od OZD, krajevnih skupnosti do organov federacije, kajti to je zlo inflacijskih učinkov. Nadalje vpliva na neugodno gospodarsko situacijo neučinkovito združevanje sredstev, zato smo v širši ekonomiji še vedno neorganizirani, tepejo nas neurejenost in neobvladovanje cen, visoka stopnja inflacije, nizka storilnost in podobni pojavi.

Menim, da je treba dati poudarek razvoju industrije, seveda nujno upoštevajoč vse strukturne spremembe, ki morajo slediti realnim zahtevam (pri tem je treba poudariti tudi vlogo malih in srednjih industrijskih obratov). Poudarek dajemo tudi razvoju kmetijstva, da bi pridelali čim več hrane in se širše vključevali v mednarodne tokove. Pri tem je pomemben tudi razvoj ostalih aktivnosti, da bi dosegli boljše strukturno razmerje.

Ervin Janežič

In če se ozremo na naš občinski program, ugotavljamo, da še ni dodelan. Program zahteva niz aktivnosti in nujnost celovitega reševanja. Učinkovite korake bomo napravili le, če bomo dobro organizirani vključeni v celotni proces razreševanja zastavljenih nalog. Ostaja pa zahteva — želja je premalo — da ne kaže ostati zgolj pri izdelanih programih v predalih, marveč se bo treba dosledno boriti za njihovo uresničitev.

»Kje in na katerih področjih gospodarstva vidite največje možnosti povečanja izvoza na konvertibilna tržišča?«

»Vključevanje jugoslovanskega gospodarstva v mednarodno trgovino ali menjavo je še zelo skromno. To kaže uradna statistika, saj smo tako po izvozu pa tudi po uvozu na prebivalca ali aktivnega delavca primerjalno na nizkih številkah. Nesorazmerje med izvozom in uvozom nas opozarja, da smo v preteklih letih uvažali več, kot bi smeli.

Gospodarstvo v naši občini je že v preteklem letu odločneje poseglo v ta razmerja, saj smo izvozili na konvertibilna tržišča precej več, ko smo uvozili, oziroma smo izvoz preseglili nad uvozom za 16 odstotkov. Tudi v tekočem letu načrtujemo izvoz nad uvozom preseči za 21 odstotkov.

Ugotavljamo pa, da imamo zaradi velikega deleža predelovalne industrije v občini iz tega vidika zelo neugodno strukturo, kajti veliko surovin te organizacije neposredno ali posredno uvažajo, ne dosegajo pa zadovoljivih rezultatov na izvoznem področju.

Zaradi nujnosti odplačevanja zapadlih obveznosti naše celotne družbe do inozemstva, se bo delež priliva od izvoza za uvozne potrebe še

zmanjšal. Edino zdravilo je več izvažati in to velja za celotno gospodarstvo, da ne bi prihajalo še do večjih zastojev v proizvodnji.

Najrealnejše možnosti za povečanje izvoza ima v naši občini kmetijstvo in to ob povečani proizvodnji; dalje lesna industrija, proizvodnja gradbenih elementov itd. Na področju izvoza ni moč doseči realizacije skozi noč, zato nas na tem področju čakajo zahtevne naloge.

»Kaj bi lahko rekli o združevanju dela in sredstev v žalski občini pa o prioritetenih nalogah na področju višje produktivnosti in večje proizvodnje?«

»Smo še nepovezani, majhni in ne dovolj učinkoviti. Tudi na tem področju nas čaka veliko dela. Naj omenim povezave v okviru SOZD Hmezad in SOZD Agros, ki imajo dobro podlago in osnovo za realen razvoj. Določeni uspehi so bili doseženi v povezovanju žalske občine z občinami v Posavju, vezi so se spletle tudi s pobratenimi občinami v SR Srbiji itd.

Menim, da v bodoče ne kaže zgolj z resolucijskimi dokumenti določati, kdo naj se s kom združi, marveč je treba pri tem poudariti in slediti ekonomskim in družbenim zakonitostim. Imamo niz razdrobljenih kovinskih, lesnih, gradbenih in drugih TOZD in obratov, ki pa so tudi zelo avtonomni. Čeprav dajemo težo tudi manjšim organizacijam oz. govorimo, da je v nekoliko oteženi situaciji večja mobilnost organizacij z več dejavnostmi, menim, da je to le stopanje na mestu. Brez programskih opredelitev in začrtane razvojne politike te razdrobljene organizacije ne bodo dobro delovale. Te organizacije nimajo tudi strokovnih kadrov za cel niz dejavnosti, zato lahko prihaja pri teh, poleg ekonomskih, tudi do ostalih podrejenosti itd.

Ni pa vedno pogoj le fizična oblika združevanja, vsaj takoj na začetku ne. V naši občini imamo več organizacij kovinske dejavnosti, ki bi lahko programsko in razvojno tesno sodelovale. Drug primer je proizvodnja gradbenih elementov, sanitarnih sten in dimnikov. Ali ne bi razvojno, programsko pa tudi operativno sodelovanje omogočilo večjo proizvodnjo in višjo produktivnost? Odgovor je jasan. To potrebo pa morajo vzpored-

no čutiti poslovodne strukture, organi samouprave, člani ZK in ostali delovni ljudje.

Prioritetne naloge ostajajo iste: torej kmetijstvo, industrija itd.; v okviru teh pa pomeni združevanje na ekonomskih osnovah, programsko sodelovanje in skupna razvojna politika garancija za večjo proizvodnjo.

»Gospodarstvo občine Žalec v celjski regiji in v širšem slovenskem in jugoslovanskem prostoru?«

»Veliko organizacij združenega dela iz naše občine ima sklenjene razne oblike samoupravnih sporazumov z organizacijami širom Jugoslavije. Nekaj teh sporazumov daje kvalitetno osnovo za sodelovanje, precej pa je sklenjenih sporazumov skoraj z neko vrsto enostranske prisile, kot n. pr. združevanje sredstev za kratkoročne zagotovitve surovin. Menim, da rok pridobivanja surovin samo toliko časa, za kolikor se združujejo sredstva za povečanje proizvodnje (naložbe v povečani proizvodnji), ni najboljši. Posebej bi tukaj s kvalitetno pripombo izdvojil tekstilno tovarno Prebold zaradi njenega povezovanja z gospodarstvom v regiji in sosednjimi republikami; nadalje SOZD Hmezad s povezovanjem v regiji in širše v Sloveniji ter SOZD Agros.

Glede povezovanja v celjski regiji bi podčrtal SOZD Hmezad zaradi vloge na področju proizvodnje in pridobivanja hrane, saj se na tem prostoru uveljavlja kot

Savinjski hmelj je še vedno zeleno zlato

»Rezerve so še. Tako tu in tam v neobdelanih njivah, v še nizkih hektarskih donosih, v praznih hlevih, opuščeni kmetijah in v zaraščanju gozda na površinah, ki so bile nekoč njive in travniki. Osnovno vodilo nam mora biti, da bo zemlja kvalitetno obdelana, prizadevati si moramo,

Ugodne možnosti kreditiranja so relativen pojem. Krediti so in niso. Združevanje sredstev za večjo proizvodnjo hrane je opredeljeno v raznih samoupravnih sporazumih, pa ne dajo dovolj velikih učinkov. Sam podatek, da bodo znašali krediti v SR Sloveniji v povečano

Pogled na nove prostore MIK Prebold

eden od štirih nosilcev oziroma kot prvi na področju specializacije v kmetijstvu.

Menim pa, da bo iz čistih ekonomskih razlogov zaradi kvalitetnega povezovanja našega gospodarstva potrebno »omajati gledanja« glede občinskih in ostalih meja. Poučen je primer regijske mlekarne, ki jo gradimo v Rušah. Čeprav so izgradnjo nove mlekarne narekovali širši interesi potrošnikov in proizvajalcev, vse predolgo nismo našli skupnega jezika, pa tudi sedaj vsi ne sodelujejo tako, kot bi želeli.

Številke o podražitvah in ostale slabosti zgovorno pričajo, da nam je beseda povezovanje nemalokrat le preveč ljuba zgolj kot beseda.

»Hrana postaja v svetu pa tudi pri nas strateška surovina. Vemo, da še nismo storili vsega za doseganje večjih pridelkov. Znano je tudi, da so v sedanjem trenutku ugodne možnosti kreditiranja zlasti še hribovskih — višinskih kmetij. Kaj menite o tem?«

da bomo dosegli višje hektarske donose pri vseh kulturah. Neobdelane površine je treba obdelati in tu bomo dosledni. Zavedati se moramo, da bo treba marsikaj urediti na boljših sistemskih osnovah. Tudi tu je treba upoštevati ekonomske zakonitosti. Urediti bo treba cenovna razmerja, seveda v razumnih mejah in v povezavi s povečano proizvodnjo. Upoštevati moramo stroškovne zakonitosti in skoraj nelogično je včasih povečevati proizvodnjo že z naprej predvideno izgubo.

Obsojanja vredna pa so tudi dejanja — manj proizvajati in doseči višjo ceno. Pri proizvodnji mesa in mleka se bo treba močneje nasloniti na lastne vire krme, saj je kuruza na trgu predraga.

Razumljivo je, da se s povečanjem kmetijske proizvodnje ne bomo mogli odpraviti naložbam, saj so te marsikje pogoj za večjo in kvalitetnejšo proizvodnjo hrane.

proizvodnjo hrane samo 5,5 % od skupno 100 % in to v srednjeročnem obdobju, je malce zaskrbljujoč, vemo pa, da moramo do leta 1985 proizvesti 85 % potreb po hrani v SR Sloveniji.

Glede obnove, razvoja višinskih kmetij, zadržanja populacije na teh področjih in za vračanje ljudi na ta področja, smo poleg aktivnosti, ki so že znane, pristopili s kompleksnim programom. V ta program bodo vključeni SOZD Hmezad, Interesna skupnost za kmetijstvo, Institut, Samoupravna komunalna interesna skupnost in drugi.

Naša osnovna naloga je in bo, da bomo oživel in povečali proizvodnjo na teh hribovitih področjih, omogočili proizvajalcem boljše pogoje, pa ne samo v proizvodnji, ampak tudi glede pristopa na ta področja, glede cest, vodnih virov, elektrifikacije in drugih pogojev.

Vprašanja zastavljal
Lojze Trstenjak

Feralit Žalec: Delu čast in oblast!

Ludvik Semprimožnik

PREDVSEM JE TREBA ZAGOTOVITI DELO

9. junija je bil v Ljubljani posvet s predstavniki občinskih skupščin in s sekretarji občinskih konferenc Zveze komunistov. Nič kaj razveseljiva ni bila ugotovitev, da je treba še junija vrtniti tujini skoraj milijardo dolarjev dolga. Če samo to dejstvo ponuja odgovor, da ni druge rešitve kot te, da bo treba občutno povečati zdajšnji izvoz na konvertibilno področje, povečati devizni priliv od tam in hkrati zmanjšati uvoz in uvozno odvisnost. Ohraniti bo treba z resolucijo predviden obseg proizvodnje, povečati proizvodnjo blaga in storitev za izvoz na konvertibilno področje. Posveta se je udeležil tudi sekretar OK ZKS Žalec LUDVIK SEMPRIMOŽNIK.

— Kako se bo v ta prizadevanja morala vključiti žalska občina oziroma gospodarstvo naše občine?

»Mislim, da je bilo naše gospodarstvo že doslej precej izvozno naravnano, vendar pa je treba v dani situaciji takoj pregledati možnosti za povečanje izvoza, predvsem na konvertibilno področje. Videti je treba asortiman, ki ga imajo naše organizacije združenega dela, ter poiskati vse možnosti za prodajo na tujem trgu. V izvoz se bodo nujno morale vključiti tudi tiste organizacije združenega dela, ki se doslej vanj niso vključevale.«

— Kako je z energetsko oskrbo gospodarstva, s surovinami in reprodukcijskim materialom?

»Izredno kritična je situacija v Mešalnici krmil, kjer je zmanjkalo uvoznih komponent za izdelavo krmil, tako da se postavlja vprašanje, na kakšen način zagotavljati minimalno oskrbo za preživljanje perutnine in krav

mlekaric. Ostalo živino že lahko krmimo ekstenzivno, torej z domačo krmo. Drug problem je oskrba z energetskimi surovinami. Predvsem gre za vprašanje oskrbe tekstilne tovarne Prebold z mazutom. Dnevne količine so zgolj za redno proizvodnjo in brez vsakih zalog. Dogaja se celo to, da morajo mazut nadomeščati z nafto, kar seveda predstavlja neprimerno večje stroške. Podobna situacija je tudi v SIP-u, kjer imajo težave z nabavo železa in pločevine za redno proizvodnjo. Ostale organizacije združenega dela imajo zaloge, toda proizvodnjo bo treba prilagajati zalogam, ki trenutno obstajajo. V tekstilni tovarni v Preboldu so sicer povedali, da je zalag dovolj do konca leta, vendar se zavedajo resnega položaja. Kot sami pravijo, je treba predvsem zagotoviti normalno delo in čim

manj zastojev v proizvodnji. Tega se zavedajo tudi drugod, zato bo treba zares storiti vse za to, da bodo delavci imeli delo.«

Na posvetu so poudarili, da bo treba zagotoviti najnujnejšo oskrbo občanov s ključnimi proizvodi kot so moka, sladkor, olje, meso, limone, zdravila in pralni prašek ter selektivno pokrivati skupne gospodarske in družbene potrebe ter zagotoviti redno oskrbo z nafto in njenimi derivati. Vse oblike porabe bo treba uskladiti in spraviti v resolucijske okvire, uveljavljati pa bo treba tudi dosledno spoštovanje družbenih dogovorov pri delitvi in razporejanju dohodka v organizaciji združenega dela. Zmanjševati bo treba tudi socialne probleme in težave, ki jih bodo nujno povzročali nekateri ukrepi.

jv

Anton Zupanc (na levi) najboljši orodjar v republiki (Foto: T. Tavčar)

Tekmovanje kovinarjev

Občinski sindikalni svet Žalec je v SIP Šempeter in v Ferralitu Žalec pripravil že drugo delovno tekmovanje kovinarjev. Udeležilo se ga je 45 kovinarjev in livarjev iz enajstih organizacij združenega dela in zasebne obrti. Najbolje so se odrezali: pri rezkalcih Leon Metelan, pri strugarjih Anton Hajnšek, pri ključavničarjih Oto Zagoričnik, pri orodjarjih Anton Zupanc, pri varilcih MAG in REL Ivan Rat in Franc Slokan in pri livarjih Ferdinand Novak.

Zmagovalci občinskega tekmovanja so se udeležili VI. delovnega srečanja kovinarjev Slovenije v Krškem. Dosegli so izredno dobre rezultate. Orodjar ANTON ZUPAN je osvojil prvo mesto in se bo tako udeležil zveznega tekmovanja. OTO ZAGORIČNIK, ključavničar, in ANTON HAJNŠEK, strugar, oba iz SIP Šempeter, sta zasedla tretje mesto. Vsi trije so prejeli skulpturo »KOVINAR« z značko in listino. Izvedbo občinskega in udeležbo na republiškem tekmovanju so omogočile organizacije združenega dela: SIP Šempeter, Ferralit Žalec in Aero Šempeter.

Zadnja dva sta iz Ferralita, vsi ostali iz SIP Šempeter. Ob zaključku so vsi prejeli praktična darila, prvi trije pa tudi diplome.

Kaj pa malo gospodarstvo

Ob izredno ugodnih ocenah sejma malega gospodarstva domžalske občine, ki so jih izrekli nekateri vidni republiški funkcionarji, se nehoti vsiljuje vprašanje, kako pa je z njegovim razvojem v naši občini. Ali ne bi mogli tudi mi ob sodelovanju celotnega obrtništva vsaj po preteku določenega obdobja organizirati podobne ali še kvalitetnejše manifestacije malega gospodarstva.

Znano je, da smo v žalski občini pred približno šestimi leti pripravili res vzoren „Teden malega gospodarstva“, v okviru katerega smo poleg razstave vseh obrtnih organizacij in obrtnikov izvedli tudi republiško posvetovanje o malem gospodarstvu ter sprejeli poseben program razvoja, hkrati pa podpisali tudi družbeni dogovor o nadaljnjem širjenju obrti. Teden so spremljale številne kulturne in športne prireditve.

Kdor si je ogledal razstavo v

Domžalah in pred leti razstavo v Žalcu, je lahko ugotovil, da je bila žalska mnogo kvalitetnejša, tako po številu sodelujočih obrtnikov, po obsegu proizvodnje, kakor tudi po sami organizaciji prireditve. Pa vendar to ni najbolj bistveno. Pomembno je to, da je bilo že lani v občini dogovorjeno, da se v letošnjem letu ponovno izvede Teden malega gospodarstva in da se ob tej priložnosti pripravijo razstava, oceni dosedanj razvoj in sprejmejo programi za prihodnja leta. Ni prav, da ravno v tem obdobju, ko dajemo malemu gospodarstvu vse večji poudarek, dogovorjenih nalog ne izvajamo in jih puščamo ob strani, posebno še, ker je bilo znano, da je občina Žalec ena vodilnih v razvoju te dejavnosti v Sloveniji. Zavedati se moramo, da je bil hiter pretekli gospodarski in družbeni razvoj naše občine v marsičem odvisen tudi od razvoja obrti.

-an

Petrovče so veliko gradbišče

Napori za uresničevanje programa četrtega samopripevka so omogočili, da so se v Petrovčah pričela izvajati letos, v naši občini največja komunalna dela. Beseda teče o hkratni izgradnji kanalizacijskega zbiralnika Arja vas — Kasaze in o urejanju ceste Kasaze—Petrovče.

Z izgradnjo osnovne kanalizacijske mreže in osrednje čistilne naprave za odplake v Kasazah bomo reševali izredno občutljivo in življenjsko pomembno vprašanje zaščite podtalja in še posebej podtalne vode. Potrebe so narekovele, da se je del te mreže zgradil v preteklem letu v Šempetru, letos in v letu 1983 pa bo zgrajen zbiralnik od Arje vasi, skozi Petrovče do Kasaz ter čistilna naprava. Ta etapa izgradnje bo omogočila zbiranje in odvajanje odpadka v Petrovčah, Arji vasi in Rušah in priključevanje regijske mlekarne ter industrijskega območja na Ložnici.

Popravilo lokalne ceste skozi Petrovče je nadaljevanje ureja-

nja ceste Petrovče — Liboje, ki je zadnja leta uspešno potekalo. Seveda pa zahteva reševanje prometnih razmer v strnjem naselju Petrovč poseben pristop in ukrepe, ki bodo trajno zagotavljali varno odvijanje vseh vrst prometa in še posebej pešcev. Pri načrtovanju je bilo potrebno upoštevati tudi načela o zavarovanju kulturne dediščine.

V skladu z ustaljeno prakso bodo občani — mejaši za ureditev tako pomembnih objektov prispevali tudi potrebna zemljišča, drevje in nasade. Ker gre v več primerih za ograjene vrtove in zelenjavne vrtove ob domovih, je ta njihov delež še posebno vreden upoštevati.

Dela bosta izvajali podjetje za urejanje voda NIVO in Cestno podjetje Celje. Pomagali jima bodo tudi upravljalci vodovoda, telefonskih in elektro naprav. Od vseh pričakujemo, da bodo dela izvedli po dogovoru in predvsem v najkrajšem možnem času.

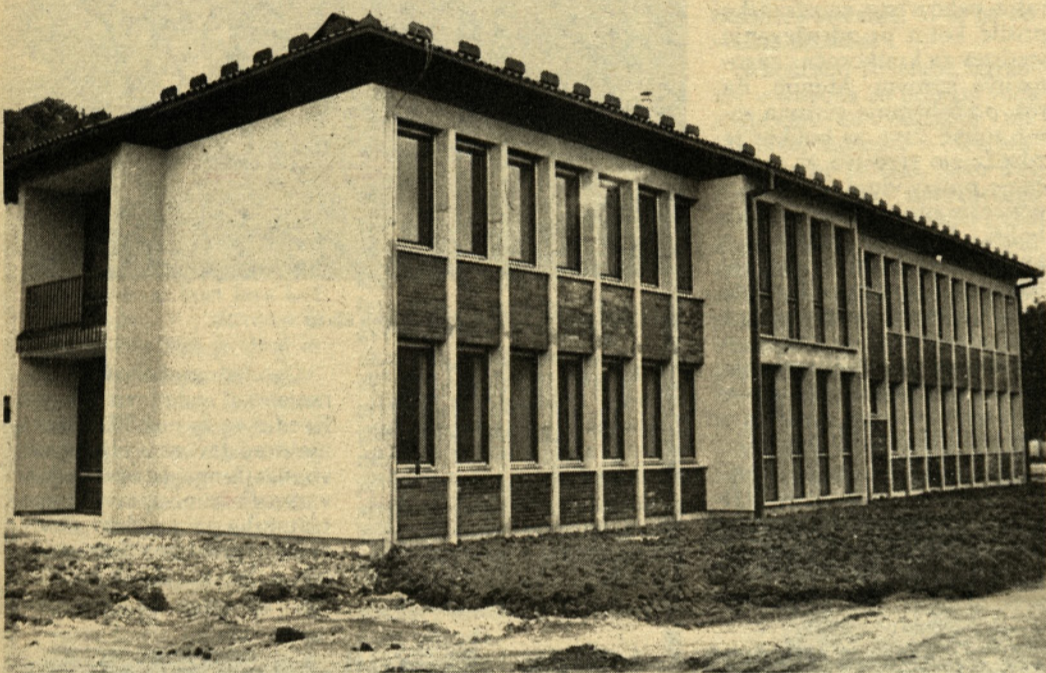
F. R.

Skupščina tekstilcev

V Tekstilni tovarni Prebold, ki letos slavi 140-letnico obstoja, je bila pred dnevi skupščina Zveze inženirjev in tehnikov tekstilcev Slovenije. Na njej so pregledali delo zveze, izvolili novo vodstvo ter zaslužnim članom podelili priznanja. Za predsednika je bil ponovno iz-

voljen dosedanji predsednik Peter Šubic iz Maribora. Za zaslužna člana pa so med drugimi imenovali tudi direktorja Tekstilne tovarne Prebold Ivana Žagarja in direktorja tovarne nogavica Polzela Ivana Božnika.

T. TAVČAR

Nova zdravstvena postaja na Vranskem

NOVA ZDRAVSTVENA POSTAJA

Na Vranskem si krajanje in zdravstveni delavci že dolgo želijo novo zdravstveno postajo. Stara stavba in oprema sta namreč že čisto dotrajani in pogoji dela so nemogoči. Želja se jim bo uresničila 2. julija letos, ko bodo ob praznovanju občinskega praznika odprli novo zdravstveno postajo. Nova, enonadstropna zgradba stoji v bližini kulturnega doma in je bila zgrajena iz sredstev Regionalne zdravstvene skupnosti Celje in Občinske zdravstvene skupnosti Žalec. V zgradbi bosta splošni ambulanti, laboratorij, lekarna in zobni ambulanti, ena izmed njih bo pričela z delom šele v jeseni. Za izgradnjo zdravstvene postaje je bilo doslej porabljenih 2,5 milijard starih dinarjev. Trenutno bodo opremljeni le najnujnejši prostori, do konca letošnjega leta pa bo nabavljena še ostala potrebna oprema.

Z otvoritvijo zdravstvene postaje bo zaključen še en objekt iz referendumskega programa. Na področju zdravstva nam tako ostaja le še izgradnja zdravstvene postaje na Polzeli.

P. GRILAN

NEGOVALNA ENOTA

Pri Domu upokojencev na Polzeli v teh dneh potekajo zadnja dela pri gradnji prizidka za 100 postelj, ki bo namenjen oskrbovancem, ki se ne morejo gibati. Gre predvsem za sprostitev kapacitet v dosedanji graščini Senek. Vsaka soba bo imela po štiri postelje. Dela bodo končana do praznika naše občine, ko bo tudi otvoritev. Vrednost investicije je 80 milijonov, prispevata pa jih Republiška skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja in sicer iz sklada za gradnjo stanovanj upokojencem in Skupnosti socialnega skrbstva občine Žalec in Mozirje.

T. TAVČAR

Otvoritev objekta ob občinskem prazniku

NAŠA TOMŠIČEVA BRIGADA

PO POTEH NOB V SAVINJSKI DOLINI

Med potko, ko sem se odpravljal k tomšičevcu, Franju Mikužu, so se mi od nekega oglasilih stih: „Polegli smo med skale, brinje in kotanje in zastrmeli se v jesenski svod. Samotni sanjamo tu večne sanje. Nihče za nas ne ve, nihče ne hodi tod.“

Mikuževe v Žalcu vsi poznajo. In ne samo v Žalcu, tudi daleč naokrog. Franjo in žena Cvetka sta zapisana v zgodovino boja za svobodo, v zgodovino graditve porušene domovine, v zgodovino Titove Jugoslavije.

Z nasmehom pride odpirat Cvetka, med vojno z Lavro Cilenšek najmlajša partizanka v Savinjski dolini. In ko uglem Franja, ki malce grenko nasmejan sedi na divanu, se spomnim: komandant druge čete, krimski volk, sedaj predsednik pododbora štaba Tomšičeve brigade.

Ob dnevu borca se bodo preživeli tomšičevci zbrali na Ponikvi nad Zalcem. Takrat bo otvoritev vodovoda in veliko, prisrčno, tovariško srečanje. — Ja, ja, naša Tomšičeva brigada je bila brigada vseh brigad. Ne vem, če se bom udeležil srečanja. Bolezen, ta vražja bolezen, operacija in sedaj posedam . . . Seveda bom šel, moram srečati tovariše, naše tomšičevce . . . Hm, ta prekleta vojna, sedaj jo občutim, zdaj je vse prestano pognalo korenine in bi me rado zlomilo. Pa me ne bo, me ne sme . . .

Govori počasi, toda kljub bolečinam jasno, razločno; spomin je svež, klen, bister kot studenec.

Breg-Pako pri Borovnici je rojstni kraj moža, ki je sredi 42. zbral somišljenike in z njimi odšel v domače gozdove. Skupaj so skovali načrte prvih

akcij; dom požgan, najožji odgnani v italijanska taborišča. Doma je bilo trinajst otrok. Srednje velika, napredna kmetija. Oče naprednjak, invalid iz 1. svetovne vojne. Mater pa ena sama milina, ena sama ljubezen do vsega, kar je bilo Mikuževega. Franjo se spominja rane mladosti. Vrstnikov ne bo nikoli pozabil, tudi ne rojstne vasi na robu z gozdovi poraslega hribovja ne. Spominja se prve volilne pravice. Moral bi volit Korošca. Ni šel. Vero so poznali, klerikalizma ne. Mladost je bila kljub vsemu lepa.

Po končani osnovni šoli se je zaposlil v kamnolomu. Nato delo pri železnici. Pragovi, tračnice, kamenje, vročina. Za poldrugi dinar na uro. Prekleli so oblast do slednje koščice. Pride tudi devet mesecev služnja vojaškega roka. Planinska enota, kasarna v Škofji Loki. Čina ni dosegel, komandir pa mu je bil Rupnikov zet. In sedem mesecev orožnih vaj, v hosti, pod šotori. V ozračju pa duh po vojni. Hitler je že osvajal. Leto enainštirideseto . . . Navalili so Italijani. Navadna vojska ni bila tako nevarna, nevarnejši so bili črnosrajčniki. Prvi zapor, prvo zaslišanje, prve klofute. Prekleti izdajalci! Kmalu drugi zapor, zdaj malo daljši in trši.

— Prekleta so nas stiskali, toda veza s hosto je že delala. Kržič se je povezal s Puntarjem, ki je bil že v stari Jugoslaviji komunist. V snegu in mrazu sva ponoči hodila na zvezo. Pridno in previdno smo zbirali orožje. Patrole črnosrajčnikov pa so švigale sem in tja. S prijateljem sva se odločila, da greva. In šla sva v „luže“, skriti kot v gozdu. Zveze pa ni. Kam? Rešitev: stroga ilegala. Pajk je prvi dobil zvezo. Grdina in jaz sva odšla v Kozliško-borovniško

četo. To je bil prvi zamet naše — Tomšičeve brigade. Spomladi leta 1942 je bila ustanovljena 2. faškarsko-preserska četa.

Italijani so zapirali, mučili, streljali naše nedolžne ljudi. Mi smo se na vsakem koraku maščevali. Gnala nas je misel: Naprej v borbo za pravico in svobodo slovenskega naroda!

Tu in tam si naravna razbolelo telo, naguba čelo, kliče spomin, govori. Z ženo Cvetko ga gledava, poslušava, molčiva. Često zazvoni zvonec, Franjo se nasmehe rekoč: „Smo menda res kar dobri ljudje, obiskov nikoli ne zmanjka. Tudi hčerka in sin prideta. Takrat je res toplo,

domače . . . Ja, vsega je bilo: borbe, zmage, porazi, mrtvi, ranjeni. Zdaj si se najedel za tri, potem spet dolgo nič. Pohodi, disciplina pa stroga, stroga . . . Saj je morala biti, sicer bi šlo vse skupaj k hudiču.

Tega pa nismo pustili, tega pa ne . . . Ja, proletarci smo bili potem premeščeni v I. proletarski bataljon, ki je bil ustanovljen v Zapotoku 16. junija 1942. To je bil bataljon! Akcija za akcijo, miru nismo poznali. Nenehno gibanje. Suha krajina, Krka. Po bitki pri Pogorevcu je bila formirana brigada. Prišli so od vsepo vsod. Koliko novih poznanstev. Oboroženi dobro. Tako rekoč od glave do nog. In jaz? Komandir 2. čete I. bataljona. Takrat smo pa res kak teden počivali. Nato italijanska ofenziva. Odšli smo na vse strani. Ja, koliko je tega! Borba pri Vevčah. Zavzeli smo Turjaški grad. Postavljen sem

bil za komandirja VOS-a na velikolaškem področju. Potem pa na dolgo pot XIV. divizije. V Senovem je bil oster napad. Tam smo se dobro obtekli, obuli, najedli. Prišli so novi, krenili smo na Štajersko. Korošci so nas sprejeli kot brate. Bili smo resnično njihovi. Po zmagi pa ta žalosten umik. Jokali smo od jeze. Mislim, da smo se Tomšičevci v XIV. posebno izkazali. Vsi kot en mož — od komandanta do zadnjega moža. Obstali smo potem v Vojvodini, kjer sem v bolnici celil rano, ki sem jo dobil v boju za Žužemberk. Nato nazaj v Slovenijo. Prevzelo me je notranje ministrstvo. Začelo se je novo delo v miru, ki pa tudi ni bilo lahko. Da, oba z ženo sva s srcem služila naši domovini.

Razgovor s Franjom Mikužem je bil opravljen nekaj dni pred njegovo smrtjo.

Drago Kumer

Mikuževi fantje pri mami ob njeni 85. letnici

Boj partizana Leopolda Kozmelja

3. decembra 1941 je bilo Vrbje prizorišče večurnega boja hrabrega partizana Leopolda Kozmelja, roj. 12. 11. 1915, sobopleskarja, roj. v New Yorku, živečega v Šentjurju pri Taboru. Nazadnje je živel na Gomilskem. Iz verodostojnega poročila okupatorjeve žandarmerijske postaja v Žalcu z dne 3. 12. 1941, namenjenega policijskemu komisarju okraja Celje (štev. Tgb. Nr. 1330), ki ga v kopiji hrani Muzej revolucije Celje, so se dogodki odvijali tako, da je navedenega dne ob 8.15 Andrej Janc, kmet iz Vrbja, takrat hišna številka 15, v izhodišču zahodne severne strani vasi, kjer se odcepi kolovoz k »Koločicu« in cesta na Roje, prijavil žandarmerijski postaji v Žalcu, da se v seniku nad govejim hlevom skriva oborožen možki. Dežurni z dvema žandarjema in štirimi pomožnimi žandarji (Slovenci) so odhiteli v Vrbje in obkolili skedenj. V nemščini in slovenščini so pozvali možaka k predaji. Ker se mož na skednju ni oglašil, je tolmač Slovenec in pomožni žandar (Hipo) Franc Grobelnik šel po stopnicah na senik. Žandarmerijski vodja je izstrelil za zavarovanje rafal iz brzostrelke MP. Ko je bil Grobelnik na hodniku (ganku), je partizan, ležeč v senu, dvakrat ustrelil proti Grobelniku. Ni ga zadel. Nato je streljala žandarmerija, potlej pa je partizan dvakrat ustrelil, vključno ponovnemu pozivu žandarmeriji, da zapusti kritje.

Ker so se okupatorjevi žandarji bali, da se skriva na seniku še več partizanov, so poklicali na pomoč majhno posadko (Schutzpolizeiabteilung), stacionirano v Grižah.

Trije policaji so pripeljali s seboj LMG. Policija je pričela streljati z mitraljezom. Iz senika pa je še enkrat počilo.

Streljanje iz senika je prenehalo, zato so nacisti še enkrat zalučali ročno granato v senik. Po predhodnem streljanju so policaji prišli do zapadnega dela skednja, kjer je za zidanim vogalom ležal na tleh ranjeni partizan. Bil je oborožen z avstrijsko vojaško puško, vanjo je imel vrezano peterokrako zvezdo. V žepih je še imel 20 patronov, v cevi puške pa izstreljen naboj, ki se je verjetno zaglavil. Partizan je bil z dvema streloma zadet v pljuča, ranjen je bil tudi v nogo.

Oblečen je bil v uniformo starojugoslovanske vojske. Toliko po nemški virih.

Po spomnih nekaterih Vrbenčanov in avtorja lahko okupatorjevo poročilo dopolnimo. Polde Kozmelj je iskal

zavetje v Vrbje potem, ko se je razšel Štajerski bataljon med 11. in 17. novembrom. Verjetno se je poprej skrival pri Kajtnu in Naprudniku v Grižah. V Vrbje je prišel menda že 1. decembra 1941 in se skrival na kozolcu pri kmetu Jožetu Kaču, v severnem delu vasi (takratna hišna številka), po domače pri Blažetu. Polde Kozmelj je moral izvedeti pred razpustom Štajerskega bataljona od terenskega aktivista Rudija Cilenška-Urankarja ali koga drugega, da je Jože Kač-Blaže sodelavec osvobodilnega gibanja. Res sta Jože Kač in Franček Ribič dala Kozmelju hrano, saj sta ga verjetno poznala kot pleskarskega pomočnika, ki se je pred vojno izučil pri Vrbenčanu sobopleskarju Vinku Vipotniku. Jože Kač se je v tistem času verjetno bal hišne preiskave in je prosil Poldeta Kozmelja, naj si poišče varnejše zavetje. Ta se je pred jutrom,

Mesto, kjer se je branil obkoljeni Leopold Kozmelj

ponoči med 2. in 3. decembrom, prestavil za nekaj hiš po zavrtih naprej do kmečkega doma svojega sorodnika (menda strica) Andreja Janca, kmeta, starega nad 40 let. Zjutraj je Janc prišel po mrvo, da bi jo zmetal v hlev skozi jašek. Ni točnih podatkov, kako je potekal pogovor med Jancem in sorodnikom — partizanom Poldetom Kozmeljem. Po pripovedovanju Andreja Janca straži, sestavljeni iz vaščanov, ki ga je skoraj dve leti ponoči stražila, je menda prosil Kozmelj za hrano. Janc je obljubil, da bo žena prinesla hrano partizanu, hkrati pa je vpregel konja belca, češ da mora po steljo v gozd.

Sneg tiste dni še ni zapadel. Mraz pa je bil suh in oster. Sonce se je tega dne borilo z zimsko meglo. Med vojno so tudi krožile novice, da je Andrej Janc obiskal svojega brata Franca Janca, ki je bil naklonjen okupatorju, bil pa je konjski hlapec pri Janiču v Žalcu in se je vselej štel za okupatorjevega pristaša. Šele po pogovoru z bratom je menda opravil prijavo, kar je verjetno glede na običajni jutranji čas krmljenja živine in čas prijave.

Vedenje partizana Poldeta Kozmelja je bilo med borbo in po njej nadvse hrabro. Drugič ko je streljal, si je dal sam dva strela v pljuča, potlej ko je bil ranjen v nogo. Ko so ga žandarji položili na tla, ga je žandar Franc Kapel spraševal po imenu. Dvignil je Poldetovo puško in zamahnil po njem. Polde pa je odgovarjal: »Svoboda!« Iz dvorišča so Poldeta Kozmelja odnesli v kuhinjo Jančevih. Položili so ga na tla. Dali so mu cigareto. Dim mu je uhajal skozi prestreljena pljuča. Vaščani bi ga naj v mimohodu prepoznali. Kozmelj, po domače Gregač, lastnik male kmetije v južnem delu vasi, sorodnik ranjenega partizana, se ni izdal, da ga pozna. Nekoliko pred 12. so nacisti partizana odpeljali, verjetno v bolnico v Celje.

Polde Kozmelj, kljub hrabremu vedenju med bojem in po njem, menda v zaporih ni zmozel prejšnjega poguma. Izdal je Jožeta Kača januarja 1942. Gestapo ga je zaradi pomoči Kozmelju aretiral. Jože Kač se je izgovarjal, češ da ga je imel za potepuha, ki se klati brez dela naokrog in ki bi mu lahko še kozolec zažgal iz maščevanja. Po dvomesečnem zaporu in pretepanju so Jožeta Kača gestapovci vendarle izpustili.

Terorizem okupatorja in huda zima v pričetku 1942, oboje je precej omejilo možnosti za pomoč partizanskemu gibanju.

IZ KRAJEVNIH SKUPNOSTI

Pobratenje Šempetra z Belimi vodami

Te dni so praznovali krajevni praznik v Šempetru. Ob tej priložnosti se je šempetrska krajevna skupnost pobratila s krajevno skupnostjo Bele vode iz občine Kruševac. To ni naključje, saj je bilo med drugo svetovno vojno v ta kraj in v njegovo okolico izseljenih precej Šempetranov. Mnogi med njimi še danes ohranjajo tesne vezi s srbskimi brati.

V počastitev šempetrskega krajevnega praznika se je zvrstilo veliko prireditiv, zlasti športnih. Zaključek praznovanja je bila svečana seja skupščine krajevne skupnosti in družbenopolitičnih organizacij. Na njej je zbranim govoril predsednik sveta krajevne skupnosti Rudi Zupanc, ki je poudaril, da je Šempeter v zadnjih letih postal bogatejši za vrsto pridobitev. Na prvem mestu je seveda treba omeniti novo blagovnico Savinjskega magazina ter banko, novo mrliško vežico, primarno kanalizacijo, telefonsko omrežje ter štirinajst kilometrov novo asfaltiranih cest. V kraju so odstranili staro poslopje pošte, uredili avtobusna postajališča, dobili so novo gostišče v hmeljarskem domu ter zgradili sto osemdeset novih stanovanj v blokih. En stanovanjski blok bo zgrajen in vseljen že to jesen. Ponosni so

tudi na prvi del športnega parka, v Kalah pa so zgradili prvi del vodovoda. Ne nazadnje velja omeniti tudi višinske ceste v Kalah in Zalogu, pa tudi nov otroški vrtec, ki bo že to jesen sprejel prve varovance.

Izredno dobro je sodelovanje krajevne skupnosti z organizacijami združenega dela in tako ni naključje, če so priznanja krajevne skupnosti, poleg številnih posameznikov, prejeli LK Savinja, SIP Šempeter in Aero-TOZD Kemija. Osnovna organizacija Zveze socialistične

mladine je postala ena najdelavnejših v naši občini. Mladi se vključujejo v športno, kulturno in družbenopolitično življenje, kar je še posebej pohvalno. Dobro je tudi sodelovanje z osnovno šolo in vzgojnovarstvenim zavodom.

Po podpisu listine o pobratenuju so zbranim spregovorili predsednik skupščine občine Žalec Viljem Petek, predsednik OK SZDL občine Kruševac ter predstavniki krajevne skupnosti iz pobratenih Belih vod.

-nik

Podpis listine o pobratenuju

MOČ JE V ENOTNOSTI KRAJANOV

JOŽE JAN — ČASTNI OBČAN KRAJEVNE SKUPNOSTI BRASLOVČE

Tudi letošnje praznovanje praznika krajevne skupnosti Braslovče je potekalo v znamenju novih pridobitev. »Le s svojimi rokami in ob pomoči širše družbene skupnosti je mogoče doseči napredek.« so menili pred štirimi leti, ko so si zastavili program dela. Ker na področju krajevne skupnosti razen Hmezada nimajo organizacij združenega dela, so se med prvimi v občini odločili za krajevni samopripravek. K temu so jih silile potrebe, še zlasti tiste na obrobju krajevne skupnosti. Kmalu so se pokazali prvi rezultati prizadevanj, pri čemer je izstopala enotnost in pripravljenost krajanov pri uresničevanju zastavljenih ciljev. Danes lahko s ponosom kažejo na pridobitve, kot so Dom borcev na Dobrovljah, Dom krajevne skupnosti, družbenopolitičnih organizacij, organizacij in društev, vrtec, novi vodovodi in ceste. Največ zaslug za to imajo prizadevni krajski organi krajevne skupnosti in družbenopolitičnih organizacij z vodstvi.

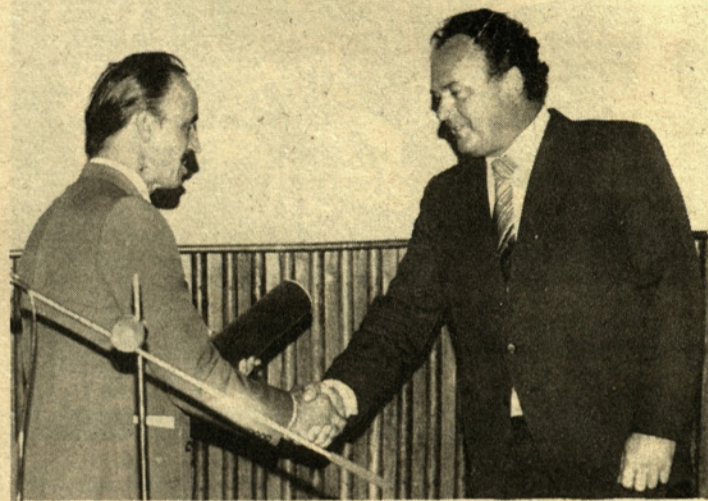
Na svečani seji pa so posebno pozornost in zahvalo izrekli bivšima predsednikoma občinske skupščine — Vlado Gorišku in izvršnega sveta — Jožetu Janu. Na predlog družbenopolitičnih organizacij je skupščina krajevne skupnosti razglasila Jožeta Jana za častnega občana Braslovč, zaradi njegovega pomembnega prispevka pri razvoju krajevne skupnosti, še zlasti partizanskih Dobrovelj.

Priznanja KS so prejeli tudi Smučarsko društvo Braslovče, Gasilsko društvo Topovlje-Parizlje, Samoupravna komunalna interesna

skupnost, Hmezad Kmetijstvo, Rudi Trobiš, Slavko Vrhovnik, Franc Uratnik in drugi.

Praznovanje krajevnega praznika so obogatili s športnimi in kulturnimi prireditvami, s srečanjem starejših

občanov, svojemu namenu pa so predali tudi dva odseka asfaltiranih cest v južnem Podvrhu in Presarjih — v skupni dolžini treh kilometrov. Modernizirani cesti bosta prispevali tudi k obogatitvi turističnega razvoja Braslovč.

Predsednik skupščine krajevne skupnosti Ivan Hren je izročil Jožetu Janu listino častnega občana.

Rudi Trobiš, predstavnik Hmezada, ki je prispeval največ sredstev za modernizacijo ceste v južnem Podvrhu, je prerezal trak.

15. srečanje pionirjev gasilcev

Žalec je gostil 2000 pionirjev-gasilcev tridesetih obmejnih gasilskih zvez Slovenije in Hrvaške. Pionirje in goste sta pozdravila Franc Jelen, predsednik pripravljalnega odbora in Viljem Petek v imenu občinske skupščine, ki je bila pokrovitelj srečanja.

Na stadionu so mladi gasilci prikazali nekatere veščine gasilstva. Potem so jih organizatorji popeljali po Savinjski dolini in jim predstavili njene lepote in znamenitosti.

Srečanje mladih je bilo uspešno in zanimivo ne le z vidika strokovnosti, ampak tudi zaradi utrjevanja vezi bratstva in enotnosti, ki s takimi srečanji postanejo še bolj pristrčne in tesnejše. Na srečanju so se dogovorili, da naj bi bilo 16. srečanje pio-

norjev-gasilcev v Kumrovcu — rojstnem kraju tovariša Tita.

Prireditvi je dala prisrčen

pečat 90-letnica rojstva tovariša Tita in 800-letnica Žalca. Prireditev pa za opravljeno delo zasluži vse priznanje.

Po prihodu na stadion pionirjev gasilcev.

Mladi gasilci so pri upravljanju s stroji pokazali veliko spretnosti

Andraž: negovanje starih običajev

Dejavnosti obrobni krajevni skupnosti naše občine se odvijajo na širših področjih kot v samem centru občine. Tako so mladi v obrobjih glavni aktivisti pri fizični preobrazbi narave, družbenih objektov in vsestranskih dejavnostih, ki se porajajo v KS.

Mladi v Andražu veliko prostega časa posvetijo športni dejavnosti, razvoju gasilstva, delajo na kulturnem področju in v krajevni

samoupravi, ne pozabljajo pa tudi na dejavnosti, ki že izumirajo. Ena takšnih dejavnosti je tudi ohranjanje starih slovenskih običajev, ki so le še malokje živi. Starejši ljudje se prav gotovo spominjajo, da se v začetku maja praznuje Florjan. Mladi, neporočeni fantje se takrat podajo od hiše do hiše z željo, da se odvrne zlo od perutnine in jajc. Odganjajo tudi „rdečega petelina“ (ogelj). Okrog 40 mladih fantov je v Andražu v ta namen obiskalo

skoraj vse domačije. Vsak gospodar ali gospodinja sta „florjanovcem“ v zahvalo podarila kakšno jajce, požar pa so kar sproti gasili z dobro kapljico, marsikdo pa je primaknil tudi kakšen dinar. Tako so zbrali 1300 jajc, od katerih so jih večino prodali, skupna vrednost pa je znašala približno devet tisočakov, kar bo zadostovalo za lep florjanovski zaključek.

Simon Ograjenšek

Telefon za Marijo Reko

Konec meseca maja so se od Prebolda do Marije Reke zvrstile še zadnje delovne akcije pri napeljavi in kopanju jarkov ter postavitvi drogov za telefon. V tem zaselku naše občine dosedaj ni bilo telefona. Ker bi bili stroški

telefona za pošameznike predragi, so za delo poprijeli krajski sami, na pomoč pa so z udarniškim delom priskočile enote teritorialne obrambe in občinske enote zvez. Omrežje je dolgo okoli šest kilometrov in ker je družbeno pomem-

bno, so se dogovorili za skupno akcijo vseh zainteresiranih. Rezultat tega je sedem telefonskih linij. Strokovna dela je seveda opravilo podjetje za PTT promet Celje.

T. TAVCAR

Primer, ki je vreden posnemanja

V krajevni skupnosti Andraž bo dipl. pravnik Strozak beležil kroniko krajevne skupnosti. Pri tem mu bosta pomagala Marjana in Ferdo Verdev. Kronika bo pisana na podlagi izročil starejših krajanov. Njene stroške bo krila krajevna skupnost An-

draž, medtem ko se avtor kronike odpoveduje vsakemu honorarju. Brez dvoma bo to velika pridobitev za krajevno skupnost Andraž, kjer se krajski dobro zavedajo svoje preteklosti in bi jo radi ohranili prihodnjim rodovom. Številnim razstavam in prire-

ditvam, ki so že odgnile del preteklosti, se bo sedaj pridružila še kronika kraja in prav bi bilo, da jim sledijo tudi ostale krajevne skupnosti. Upamo, da bomo kaj kmalu lahko del iz njihove kronike objavili tudi v našem glasilu.

-fj

KS Prebold

Izgradnja hribovske ceste

Pred kratkim se je pričela izgradnja še zadnje cestne povezave do hribovske domačije na območju KS Prebold. Gre za hribovsko cesto do Lopana v Mariji Reki, kar je smiselno nadaljevanje že obstoječe ceste od Šmiglove

zidanice do Jesiha, ki je bila zgrajena v letu 1980. Akcija povezave višinskih kmetij z dolino se z letošnjim letom zaključuje. V KS Prebold je popolnoma uspeša, saj so v teh letih, kolikor je akcija trajala, uspeli povezati vse doma-

čije na hribovitih predelih in s tem omogočiti ljudem povezavo z dolino. To pa pomeni, da so omogočili, da tudi te odmaknjene in še pred nekaj leti odrezane kraje zajame nov val življenja.

—DAR—

5 let

Hmežad

DO NOTRANJA TRGOVINA
TOZD MALOPRODAJA
ŽALÉC tel.(063) 710-416

blagovnica
hmežad

- V KONICAH DNEVNO OBIŠČE BLAGOVNICO HMEZAD TUDI PO 1000 KUPCEV
- NOVI VEČJI PRODAJNI PROSTORI OMOGOČAJO BOGATEJŠO IZBIRO BLAGA
- VSE OD VIJAKA DO TRAKTORJA

V konicah dnevno obiše blagovnico tudi po 1000 kupcev — Novi, večji prodajni prostori omogočajo bogatejšo izbiro blaga — vse od vijaka do traktorja . . .

Blagovnica Hmežad, med kupci poimenovana »zelena trgovina« je v vsega petih letih svojega obstoja dosegla izredno hiter razvoj, saj si je pridobila širok krog poslovnih prijateljev širom Jugoslavije. Koncem leta 1978 je blagovnica postala TOZD Maloprodaja v sestavu organizacije Notranja trgovina.

Najbrž nihče ni pričakoval, da si bo »zelena trgovina« v tako kratkem času pridobila

nih gradbenih delih so do takrat pičlih 400 m² čistih prodajnih površin povečali na 800 m². Izboljšali so se delovni pogoji zaposlenih, velika pridobitev pa je tudi za kupce, ki imajo v novih oziroma večjih prostorih boljši pregled nad blagom.

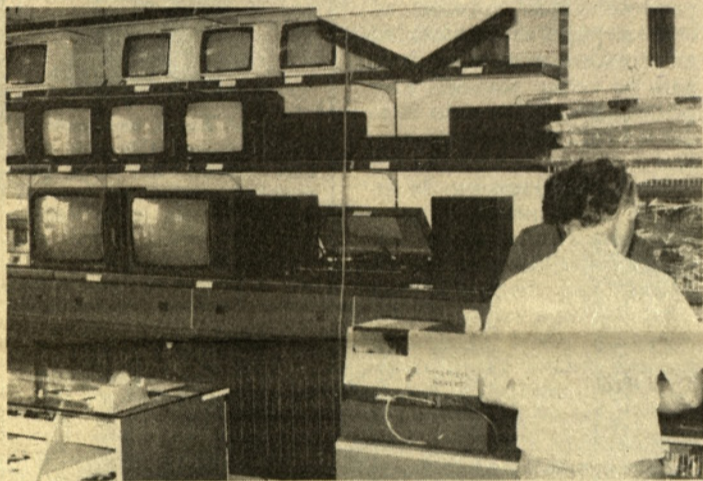
Z izgradnjo nove poslovno-skladiščne zgradbe v neposredni bližini blagovnice, ki so jo predali svojemur name-nu koncem lanskega leta, je TOZD Maloprodaja zaradi izpraznitve pisarn v nadstropju pridobila 300 m² čiste prodajne površine. To je bila nedvomno nova, pomembna delovna zmaga, saj imajo

Kolektiv blagovnice se zaveda, da zgolj pridobitev novih prostorov ne bo opravičila namena v kolikor ne bo nove vsebine. Kot vse doslej v petletnem delu, bo tudi v bodoče skrb kolektiva, da bo napel vse sile za zadovoljevanje potreb in želja potrošnikov. Še naprej bodo izpolnjevali kader ter skrbeli za strokovno in solidno postrežbo. Za boljše pregled naštejmo, kaj vse je na voljo v blagovnici Hmežad — »zeleni trgovini« v Žalcu:

- Elektroinštalacijski material
- gospodinjinski aparati
- akustika
- TV pribor
- toplovodnoinštalacijski material
- sanitarna oprema
- gradbeni material
- barve in laki
- profesionalno in amatersko orodje
- kmetijski stroji, orodje in repromaterial
- potrebščine za vrtničarje in vikende
- rezervni deli za avtomobile Zastava in druga motorna vozila.

V načrtu omenjajo nadalje povečati prodajne površine in parkirne prostore, uvedli bodo tudi prodajo sredstev za varstvo in zaščito rastlin. Kupcem bodo po želji na voljo tudi strokovni nasveti. Cilj je asortiman še nadalje širiti in kar najbolj približati kupcem, skratka, blagovnica bo imela vse od vijaka do traktorja.

Izreden razmah prometa in asortimana blaga in pa zadovoljstvo kupcev na širokem jugoslovanskem prostoru sta za kolektiv BLAGOVNICE HMEZAD ob petletnici poslovanja nedvomno največje priznanje.

Tudi akustika je dobila svoj prostor

tolikšno število kupcev in dosegla tako velik promet. V prvem letu, to je v sedmih mesecih poslovanja je takrat 20 delavcev ustvarilo 40 milijonov dinarjev prometa, v lanskem letu pa se je že povzpelo na 370 milijonov dinarjev s 53 zaposlenimi delavci in 12 učenci.

Ob dobrem posluhu za potrebe in želje kupcev si je blagovnica širila in bogatila asortiment blaga in ga razširila od začetka pretežno kmetijske mehanizacije in orodja ter repromateriala za potrebe kmetijstva na domala vse ostale tehnične stroke, od avtotehničnega, gradbenega, elektrotehničnega, vodnoinštalaterskega materiala do profesionalnega in amaterskega orodja, barv, lakov in drugih kemičnih proizvodov, rezervnih delov za kmetijske stroje, skratka vse za dom, kmetijo, obrtnike najrazličnejših strok in potrebe vzdrževanja industrijskih naprav.

Stalna skrb za večjo in boljše izbiro, dobra strokovna in solidna postrežba in posluh za potrebe kupcev, vse to so bili in so še danes tisti dejavniki, ki vzbujajo zaupanje vse večjega števila potrošnikov in tako ni naključje, da v konicah dnevno prihaja tudi po 1000 kupcev.

Zaradi vse večjega obiska kupcev in širjenja asortimenta blaga so postali prodajni prostori premajni. Najpovečano, da ima blagovnica na voljo 10 tisoč različnih artiklov. Treba je bilo poskrbeti za večje prodajne prostore. In tako so se po vsega poldrugem letu poslovanja v sodobno grajeni blagovnici lotili tehnično in finančno zahtevne rekonstrukcije. Po konča-

Pogled na polne police blagovnice Hmežad

20 LET CESTNEGA PODJETJA TOZD ASFALT — KAMNOLOM

Pred 20. leti je bilo ustanovljeno Cestno podjetje Celje, z namenom, da prevzame upravljanje cest prvega, drugega in tretjega reda na območju tedanjega celjskega okraja. Že leta 1973 so ustanovili pet temeljnih organizacij združenega dela, med njimi tudi TOZD Asphalt-kamnlom v Veliki Pirešici. Kasneje so sledile še nekatere notranje reorganizacije.

Današnja podoba TOZD Asphalt-kamnlom je popolnoma spremenjena v primerjavi s podobo iz prvih let obratovanja. Takrat so s primitivno mehanizacijo proizvedli 30.000 ton najrazličnejših kamnitih materialov. Na posebne vagončke so delavci še z rčkami nakladali kamenje. Že leta 1966 so pričeli posodabljanje proizvodnje, močno pa se je povečal fizični obseg proizvodnje. Delovni postopek je postal visoko mehaniziran, delavci pa so bili rešeni težkih in umazanih opravil. Sodobna tehnologija je omogočila stalno rast proizvodnje asfaltnih mešanice in kamnitih materialov. Direktor temeljne organizacije dipl. ing. Aleksander Kerštajn nam je postregel z nekaterimi podatki gospodarjenja v letu 1980 in 1981. Celotni prihodek za leto 1980 je znašal 245 milijonov, v letu 1981 — 315 milijonov, kar je pomenilo 47 % povečanje. Dohodek je porastel le za 6 %, na kar so vplivale predvsem povečane cene elektr. energije in naftnih derivatov. Cene proizvodov med tem niso ustrezno povečevali. Povemo naj še, da je omenjene rezultate doseglo 76 delavcev, zaposlenih v temeljni organizaciji, in da je lani znašal dohodek na zaposlenega štiri milijone din, kar je še po-

sebej omembe vreden podatek. Vse to je moč doseči le z visoko mehanizirano proizvodnjo z dobro organizacijo dela in visoko delovno zavestjo vseh zaposlenih.

Seveda pa brez problemov vsa ta leta ni šlo. V zadnjem času jih najbolj pesti preskrba z energijo, pa tudi cene nevdržno rastejo. Temu so se uprli z varčevalnimi ukrepi. Lani so porabili za 3 % manj električne energije in za 14 % manj naftnih derivatov. Zaradi omejevanja investicij tudi pri izgradnji in obnovi cest se zmanjšuje fizični obseg proizvodnje, zato so stabilizacijska prizadevanja znotraj temeljne organizacije edini izhod iz nastale situacije. Ta pa so usmerjena v posodobitev proizvodnje, v izboljšanje organizacije dela, varčevanje z energijo in čim boljše izkoriščenostjo delovnega časa. Poudariti moramo, da posvečajo veliko pozornost inovacijski dejavnosti in so z inovacijami dosegli pomembne rezultate.

Ob hitrem gospodarskem razvoju pa niso zanemarjali razvoj samcupravljanja. Samoupravni organi in družbenopolitične organizacije so si prizadevali za razvoj samoupravnih socialističnih odnosov za ustrezen položaj delavca in za njegovo odločanje o rezultatih dela. Od tod tudi visoka zavest, da je le z delom in ustvarjalnostjo mogoče doseči dobre rezultate.

Za družbeni standard delavcev (od prehrane do stanovanjskih potreb) je dobro poskrbljeno. To tudi potrjuje sodobno urejeni samski dom.

Dvajset let res ni častitljiva obletnica, je pa za temeljno organizacijo združenega dela Asphalt-kamnlom pomembna. V njej je skritih veliko uspehov in odrekanih, hitrega gospodarskega razvoja, pa visoka zavest, ki se kaže v ustvarjalnosti delavcev tega kolektiva. Zato jim za jubilej še posebno toplo čestitamo in želimo še veliko delovnih uspehov.

Mehanizacija asfaltne baze

Mala anketa

Inovatorji mnogo prispevali k posodobitvi proizvodnje

Inovacijska dejavnost v TOZD Asphalt-kamnlom se že nekaj let uspešno razvija. Pomen te dejavnosti je vedno večji, zato komisija stalno spodbuja inovatorje in jih tudi ustrezno nagraduje.

Ob prihodu v kamnlom sem se najprej srečal z vodjo izmene Miroslavom Slatinškom, ki mi je ljubezno razkazal kamnlom, nato pa me popeljal na razgovor z inovatorji.

FRANC PEČNIK, strojni vzornik, sicer pa vzdrževalec strojev BELAZ:

„V kamnlomu delam že 17 let, torej skoraj od njegove ustanovitve. Vzdrževanje teh težkih strojev ni lahko, zato sem se odločil, da bom izdelal univerzalno stojalo, ki ima veliko sposobnost gibanja in tudi popravila hitreje izvaja. Nato sem se lotil preureditve ventila pri hladilnem sistemu stroja Belaz, „demper“ imenovanega in s tem za 50 % zmanjšal okvare na tem stroju, ki so bile poprej zelo pogoste.“

Ker je vozilo Belaz „prišlo na pregled“, sva morala razgovor zaključiti. S ponosom je še dodal, da je bil na specializaciji v Rusiji, v mestu Žodinja blizu Minska.

IVAN GRIL, vodja vzdrževanja strojev in naprav: „Z inovacijsko dejavnostjo sem se začel ukvarjati že leta 1977. Predvsem sem se ukvarjal s problemi avtomatiziranja proizvodnega procesa. Komisiji sem prijavil pet inovacij in z njimi organizaciji prihranil precejšnja sredstva. Možnosti za izboljšave je še precej, potrebne pa so predvsem zaradi pomanjkanja uvoženih rezervnih delov.“

DRAGO DRUŽINEC glavni strojnik na bazi WIBAO: „Delo na tem stroju je popolnoma avtomatsko, zato zahteva veliko pazljivost. Napravil sem dve izboljšavi. Prej smo odpraševanje kamnitega agregata opravljali ročno, sedaj ga izvajamo avtomatsko iz kabine. S tem smo si precej izboljšali delovne pogoje. Inova-

cijska dejavnost me veseli, zato že pripravljam novo.“

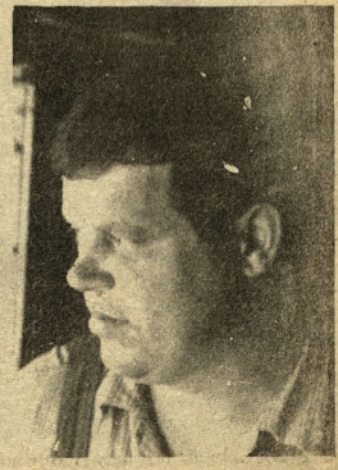
MARJAN TOMŠIČ, strojnik na bazi WIBAO: „Izdela sem sicer le eno inovacijo, ki pa pomeni velik prihranek. Plašč peči smo obložili s šamotom in s tem precej podaljšali življenjsko dobo peči. Pred tem je bila uničena v dveh mesecih, sedaj pa dela že več mesecev brez okvare.“

France Pečnik

Ivan Gril

Drago Družinec

OBISKALI SMO VRBJE

Vrbje so najmlajša krajevna skupnost, ki je bila še do nedavna v sklopu krajevne skupnosti Žalec. Ta krajevna skupnost pa je vendarle bila prevelika, da bi lahko bolj prišla do izraza tudi nekatera vprašanja in težave, ki so žulile Vrbence. Torej nič čudnega, če so se v Vrbju odločili, da postanejo samostojna skupnost. Za to se je pred dvema letoma izrekla večina krajanov. Praznik občine Žalec bo letos potekal v vrbenski krajevni skupnosti, ki bo ob tej priložnosti postala bogatejša za precej pridobitev. O tem smo se pogovarjali s predsednikom sveta krajevne skupnosti in predsednikom odbora za pripravo občinskega praznika Janezom Uplaznikom.

»Največja pridobitev Vrbja ob praznovanju občinskega praznika bo vsekakor dom krajanov,« nam je povedal Janez Uplaznik, in nadaljeval: »V tem domu bomo imeli krajanje osnovne pogoje za delo društva in družbenopolitičnih organizacij. V domu bo tudi manjša dvorana za kulturne in druge prireditve. Veliko bomo pridobili tudi asfaltiranih cest, nekaj starih pa bomo preplastili. Pomembna pridobitev bo športno igrišče, ki ga doslej v

Bojan Pšenič

Vrbju ni bilo, pa čeprav smo bili še zlasti mladi vedno navdušeni za šport. Poleg asfaltnega igrišča, bomo uredili tudi travnato nogometno igrišče. Tudi gasilski dom bomo uredili. Žal do praznika ne bo zgrajena trgovina Savinjskega magazina, nje smo se krajanje tudi najbolj veselili. Kot vse kaže, bodo trgovino pričeli graditi konec tega meseca.

— Rekli ste, da boste obnovili tudi star gasilski dom. Kaj vse boste uredili tu?

»Dom je bil dotrajan. Obnovili bomo tlake, stavbno pohištvo, na novo prekrili streho ter fasado.«

Pavlina Glušič

— Ni še tako dolgo, ko so bile Vrbje poznane po odlagališču smeti. Kako je s tem sedaj in kako se trudite za lepši videz kraja?

»Uspeli smo v naših prizadevanjih in o tem odlagališču ni danes ne duha in sluha. Na mestu, kjer so bile včasih smeti, urejamo sedaj športni park. Krajanje pa se bodo potrudili, da bo okolica njihovih domov tudi ob občinskem prazniku urejena kot se spodobi. Na marsikateri hiši bo tudi nova fasada.«

— Kje ste dobili denar za ureditev vseh stvari, ki ste jih našli?

»Precejšen delež smo prejeli iz samoupravnega sporazuma o financiranju občinskih praznikov, občinskega in krajevnega samoprispevka, sredstev komunalne, telesno-kulturne in kulturne skupnosti, veliko pa so prispevali tudi krajanje s prostovoljnimi prispevki ter delom. Omeniti moram tudi njihova sredstva za srebrno, bronasto in zlato opeko ter prispevke za opremo našega doma krajanov.«

— Ob letošnjem občinskem prazniku boste bogatejši za mnoge pridobitve. Vseeno pa je še precej tega, kar bi radi uredili. Kaj?

»Trgovino sem že omenil. Potrebujemo tudi več novih telefonskih priključkov. Sedaj jih je v Vrbju le osem. Najnujnejše bomo rešili z ureditvijo javne telefonske govornice, ki bo prav tako nared do občinskega praznika. Tudi kanalizacija ni urejena, v nemogočem stanju je otroški vrtec in še bi lahko našteval. Večino tega bomo uresničili do konca tega srednjeročnega obdobja.«

Pavlina Glušič je ena izmed tistih, ki ima največ zaslug za to, da so Vrbje danes samostojna krajevna skupnost. V Vrbju je sedaj sekretarka krajevne konference Socialistične zveze delovnih ljudi. Najprej smo jo povprašali za oceno delovanja organizacij in društev v Vrbju.

»V Vrbju je do ustanovitve krajevne skupnosti delovalo gasilsko društvo, ki je lani slavilo 50-letnico svojega obstoja. Od kar pa smo na novo samoupravno organizirani, smo ustanovili še kulturno in športno društvo, v kratkem pa bomo ustanovili še krajevno organizacijo Rdečega križa ter Društvo prijateljev mladine. Dejavnost kulturnega in športnega društva je zrastle v glavnem iz osnovne organizacije Zveze socialistične mladine. V zadnjem času so kulturniki in športniki izredno angažirani tudi v pripravah na praznovanje občinskega praznika. OO ZSMS, na katero smo zelo ponosni, praznuje letos desetletnico obstoja. Ker je bila ves čas izredno aktivna, je prejela tudi odlikovanje OK SZDL — srebrno priznanje Osvobodilne fronte. V tem času smo ustanovili tudi OO ZKS, ki šteje sicer bolj malo članov, večina v njej pa je v kraju zelo aktivna. Nekaj je sicer med nami še komunistov, ki jim ni za delo v krajevni skupnosti, vendar se bomo potrudili, da bi tudi njihovo delo začutili v Vrbju. Krajevna organizacija Socialistične zveze pa se je seveda najprej ustanovila, saj smo iz tem nje skadrovali celotno samoupravo.«

Mladi so bili pravzaprav pobudniki, da Vrbje postanejo samostojna krajevna skupnost. Kako ocenjujete dve leti obstoja vaše krajevne skupnosti?

»Dve leti sta za nas izredno uspešni. Mislim, da je vse to, kar delamo oziroma, kar izhaja iz našega srednjeročnega programa, bil pravzaprav vzrok za takšno organiziranost. Krajanje vidimo, da je pri vseh teh naporih prisotna velika solidarnost. Opazamo, da smo tako bolj notranje organizirani in da pride bolj do izraza uresničevanje interesov krajanov. Napredek je velik. Bo pa še večji, ko

si bomo zagotovili osnovne pogoje za naše delo.«
Za razgovor smo zaprosili tudi predsednika OO Zveze socialistične mladine — Bojana Pšeniča.

— Kje ste mladi Vrbenci še posebno delovni v teh dneh?

»Predvsem seveda v pripravah na praznovanje občinskega praznika. Sicer pa veliko svojega dela posvečamo kulturnemu in športnemu življenju.«

— So pri delu aktivni tudi študenti in dijaki?

»Moram reči, da so. Še zlasti mladi iz usmerjenega izobraževanja, ki so pravzaprav jedro vse aktivnosti mladih v Vrbju.«

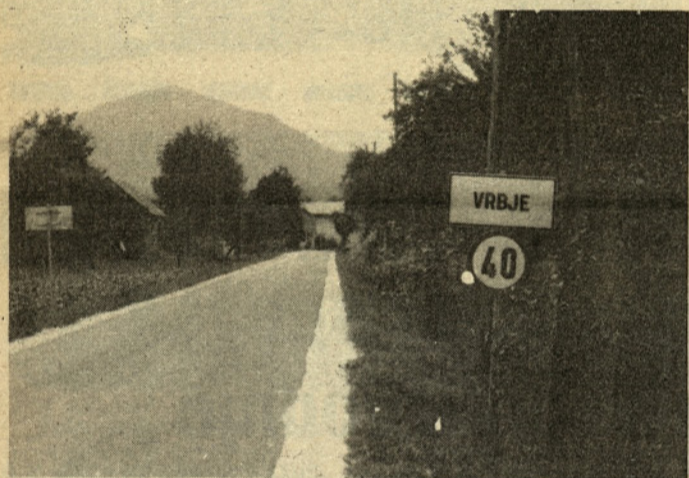
— Omenili ste delovanje na kulturnem področju. Kaj ste tu dosegli v letošnjem letu?

»Z igro Smešni preciozo, ki jo je režiral igralec Slovenskega ljudskega gledališča iz Celja Janez Starina, smo zasedli prvo mesto tudi na regijski Naši besedi in sedaj bomo šli še na republiško tekmovanje.«

— Kaj si obetate od novega doma krajanov?

»V njem bomo imeli lastne prostore. Res prostor ni osnovni pogoj za delo kakšne mladinske organizacije, toda nam bo veliko pomenil. Prepričan sem, da bo delo mladih v Vrbju potem še pestrejše.«

Ob koncu zapišimo še to, da se bodo praznovanja v počastitev občinskega praznika pričela že konec junija. Po Žalski noči bodo številna športna tekmovanja, na zabavni prireditvi ob dnevu gasilcev bodo v Vrbju nastopili člani ansambla Jožeta Krežeta, odprli bodo razstavo akademskega slikarja Veljka Tomana, mladi bodo uprizorili Molierovo komedijo Smešni preciozo, nastopil bo Ljubljanski oktet, zaključek prireditev pa bo v nedeljo, 4. julija, ob 9. uri, ko bo v Vrbju slavnostna seja skupščine občine Žalec. —nik

Vrbje — panorama

Sklepnja dela na domu krajanov

Vrbje — dela na športnem igrišču

Zanesljivo med najboljšimi

Nekako pred štirimi leti so mladinci v Vrbju sklenili, da se bodo povezali v dramsko sekcijo. Zbralo se jih je okrog dvanajst. Treba je bilo začeti iz nič. Ne le, da niso imeli prostora, pripomočkov, tudi izkušenj niso imeli, še manj režiserja. A imeli so voljo. Dogovorili so se, da jim bo pomagal režiser Štefan Žvižej iz Celja. Izbrali so besedilo Toneta Partljiča — Ščuke pa ni. Dobro se še spominjajo prvega srečanja z odrom, prve premiere in navdušenja, ki ga le-to prinaša. Nekateri so hvalili, drugi kritizirali. Predstava pa je le dosegla nivo za izbor na medobčinsko srečanje gledaliških skupin.

Naslednja sezona je bila že lažja. Z besedilom Gugalnik so se prav tako uvrstili na medobčinsko srečanje, kar jim je vlilo dodatno mero zaupanja vase. Bogato jih je nagradila tudi tretja sezona, ko so bili ponovno gostje medobčinskega srečanja z delom Večna lovišča.

Z vsem tem so postajale večje zahteve, delo je zahtevalo novo organizacijo. Mladinci so ustanovili kulturno društvo. Igralci niso več neizkušeni. To sezono so se z Molierovimi Smešnimi preciozami v režiji igralca Janeza Starine udeležili republiškega srečanja Naša beseda 82, na katerem ni do sedaj sodelovala še nobena skupina iz naše občine. Mladi igralci iz Vrbja skrbijo tudi za svojo izobrazbo in se vsako leto vsaj dva izmed njih udeležita republiškega režiserskega seminarja.

J. Ocvirk

Kmetijstvo v Vrbju — nekoč

Ob letošnjem praznovanju občinskega praznika v Vrbju bo prav, da se spomnimo kmetijsko obdelovalne zadruga »Slavko Šlander« v Vrbju. Ustanovili so jo leta 1946 in je imela takrat vsega 19 hektarjev zemlje. Vložili so jo v glavnem agrarni interesi. Zadruga se je lepo razvijala saj je imela v naslednjem letu že šest ekonomij s 186 hektarji obdelovalnih površin in 56 družin s 158 družinskimi člani. Poleg zemlje je imela zadruga 22 konj, 40 krav, preko sto svinj, plemenilno postajo, valjni mlin, obnovljeno žago in elektralno. Zadruga je izdajala tudi svoj žepni časopis, iz katerega razberemo, da je leta 1947 obiskal zadrugnike takratni minister za kmetijstvo in gozdarstvo ing. Levstik, ki jim je obljubil vso pomoč. Zanimiv je zapis Ivce Ocvirkove o pedagoškem tečaju za učitelje-pripravnike v Arji vasi. Takole piše: »Kmetijska obdelovalna zadruga nas je gostoljubno sprejela in nam dala na voljo svoje prostore.« Ko opisuje stike z zadrugniki, svoj prispevek zaključuje z besedami: »Kakor je potreben dvig gospodarstva pri obnovi, tako je potreben korak naprej v ljudski prosveti. Zadruga in njeni člani se prav dobro zavedajo pomembnosti mladega prosvetnega kadra na terenu, zato so nam v najtežjih trenutkih priskočili na pomoč.« Lahko zapišemo, da je zadruga odigrala pomembno vlogo pri prosvetljevanju kmečkega prebivalstva, zlasti še žena in mladine, saj je organizirala vrsto tečajev in drugih oblik izobraževanja. —fj

Mala anketa

Občani o novih pridobitvah

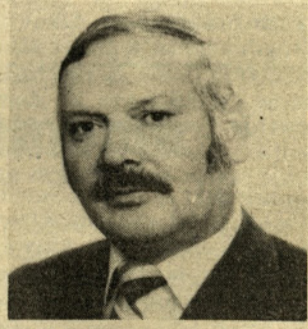
Milka Selišnik, vodja vrta v Vrbju: »Menim, da smo si občinski praznik zaslužili z dosedanjim aktivnostjo, predvsem pa zaradi zgodovinske pomembnosti kraja. Veseli smo vseh novih pridobitev, čeprav vseh potreb ne bomo zadovoljili. Tu mislim predvsem na vrtec, saj sedanjih prostori ne ustrezajo sanitarnim in tudi ne pedagoškim zahtevam. V dveh igralnicah, ki sta utesnjeni, brez potrebne naravne svetlobe, se stiska 36 otrok. Potrebno bo torej storiti vse, da bomo čimprej pridobili ustrežnejše prostore.«

Tomaž Žagar, elektroinstalatier iz Vrbja: »Občinski praznik pomeni za Vrbje pomemben mejnik v razvoju kraja. Za nas je to veliko priznanje, hkrati pa tudi obveznost za prihodnje. Najbolj se veselimo pridobitev doma krajanov in športnih igrišč za roketno, košarko in nogomet. Pri izgradnji teh objektov smo opravili veliko prostovoljnega dela.«

Albin Šlogar, delovodja na gradbišču Doma krajanov: »Čeprav dela na domu še potekajo, bo do pričetka praznovanja vse nared za posamezne prireditve. Objekt bo zgrajen s skromnimi sredstvi, pa bo kljub temu lep, predvsem pa funkcionalen. Omeniti želim, da se je tudi tokrat odrazila solidarnost delovnih ljudi in občanov občine Žalec; vsem smo Vrbenci zelo hvaležni. Brez širše družbene pomoči vsega tega ne bi zmogli.«

Zdravko Tekavec, zasebni obrtnik gradbene stroke: »Zastavljeni program občinskega praznika smo v glavnem uresničili. Potrebno je bilo mnogo truda in odrekaj; krajanje smo namreč poleg krajevnega samoprispevka prispevali tudi sredstva za ureditev cest in opremo doma krajanov. Gasilci so si preuredili dom, ki bo odslej služil pretežno njihovim potrebam. Vrbje si je nadelo novo obleko. Manjka pa trgovina, ki si jo vsi želimo in jo seveda tudi potrebujemo. Občane občine Žalec vabimo, da se udeležijo praznovanja občinskega praznika.«

GRADNJA ŽALEC

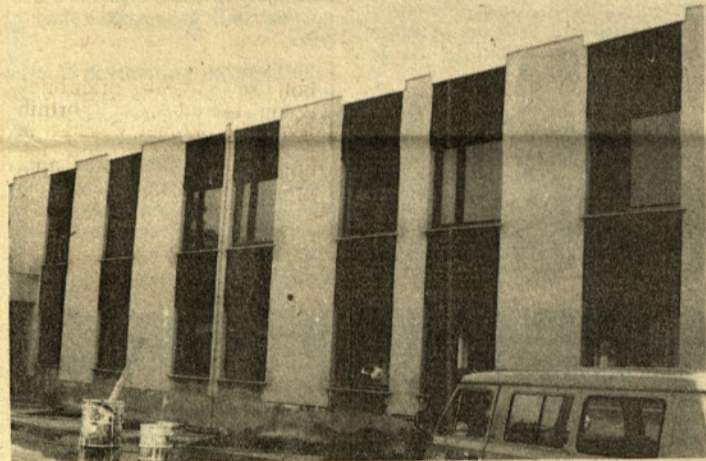
Gradbeno industrijsko podjetje Gradnja Žalec je skozi obdobje skoraj tridesetih let doseglo hiter razvoj. Od prvih let, ko je začela z izvajanjem posameznih gradbenih del — do današnje industrije gradbenih proizvodov, je delovna skupnost vlagala veliko naporov, volje in dela, da je dosegla današnji nivo razvoja.

Gradnja zaposluje 218 delavcev, ki so v preteklem letu ustvarili okrog 400 milijonov dinarjev celotnega prihodka. Za njen razvoj je izrednega pomena osvojitve proizvodnega programa Schiedel, in sicer dimnikov različnih profilov ter sobnih in vrtnih kaminov in nekaterih drugih proizvodov. S svojimi proizvodi pokriva potrebe skoraj na celotnem območju Jugoslavije, v zadnjem času pa nekaj tudi izvažajo. Delovna organizacija ima razvito kooperacijo z nekaterimi sorodnimi organizacijami na Hrvaškem in v Srbiji.

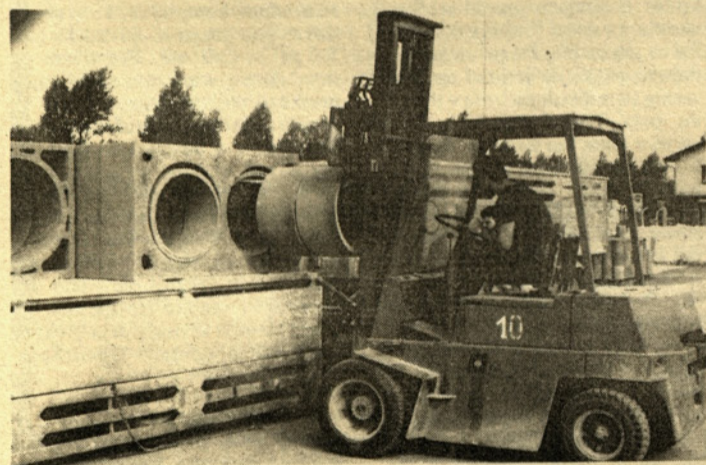
Naša organizacija je dobro znana po kvaliteti svojih proizvodov. Kvalitetne in sodobne rešitve v zvezi z izgradnjo dimnikov (od najmanjših do največjih profilov) pa so posebno v današnjem času varčevanja z energijo in v prizadevanju za varstvo okolja še zlasti pomembne.

Tudi v naslednjem obdobju želimo preko ustreznih razvojnih služb doseči nadaljnjo specializacijo in kvaliteto proizvodnje. V čim večji meri moramo sprejemati sodobna spoznanja in večati obseg proizvodnje, tudi z uvajanjem določenih dopolnilnih proizvodnih programov. Prepričani smo, da bomo — tako uspešno kot doslej — tudi v prihodnje s prizadevanjem celotnega našega kolektiva dosegli realizacijo srednjeročno in dolgoročno začrtanih nalog.

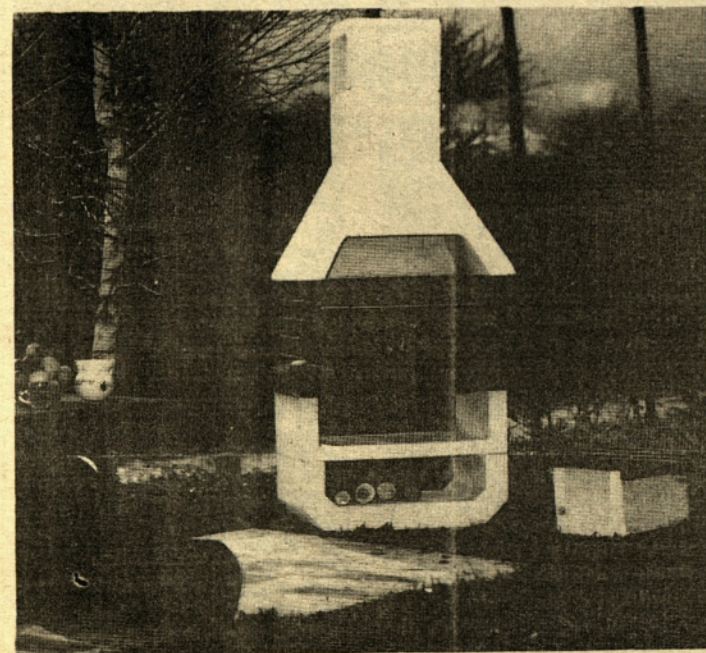
Jože Jan

Obrat družbene prehrane s poslovnimi prostori

Natovarjanje izdelkov za potrebe kupcev

Vrtni kamin BREZA

STABILIZACIJSKO NARAVNAN PROIZVODNI PROGRAM

Vodja tehničnega sektorja ing. Slavko Šketa nam je dejal, da se kolektiv Gradnje tudi v letošnjem letu vključuje v stabilizacijska prizadevanja, saj načrtuje za 17 odstotkov večji fizični obseg proizvodnje ne glede na to, da so lanskega preseglji za enajst odstotkov.

Ceprav zaradi varčevanja in sploh zaostrene gospodarske situacije tudi v Jugoslaviji znatno zmanjšujemo obseg gradenj, so se v Gradnji zavestno odločili za tolikšen porast proizvodnje. Pri tem računajo, da nekaterih tržišč, zlasti v SR Srbiji in Makedoniji še niso v celoti in dovolj temeljito obdelali in so tu še možnosti; ob tem pa se odpirajo tudi možnosti večjega izvoza.

Gradnja je že doslej nekaj izvažala na Češko, v Irak in Italijo, v bodoče pa bo izvoz še večji. Poleg Češke, Iraka in Italije računajo na izvozne posle z Madžarsko, Bolgarijo, Alžirijo in še nekaterimi. Potrebe po njihovih izdelkih so, pohvalijo pa se lahko tudi s kvaliteto, skratka imajo vse pogoje za to, da se že letos in v naslednjih letih močneje vključijo v mednarodno delitev dela.

Kar zadeva proizvodnjo dimnikov, se Gradnja uspešno prilagaja situaciji na tržišču, kjer zaradi znanih težav s tekočimi gorivi marsikje uvajajo trda goriva. Z novimi rešitvami se Gradnja uspešno prilagaja vsem zahtevam. Tako z njihovimi dimniki odpade drago in zamudno oblaganje dimnikov s šamotno opeko, kar je bilo poprej nujno.

V njihovem proizvodnem programu bi omenili še etažne dimnike za blokovne gradnje in ventilacije za prezračevanje objektov. Posebej velja omeniti nov program sobnih in vrtnih kaminov v lični in praktični izvedbi, dalje termoizolacijske bloke, montažne greznice in ostalo betonsko galanterijo.

Za te vrste proizvodnje je zelo pomembno, da v glavnem uporabljajo domače odpadne surovine (zdrobljeno opeko itd). Iz uvoza med drugim potrebujejo specialno ploščevino za montažne dimnike in pa nadomestne dele za strojno opremo. Uvoz v celoti pokrivajo z lastnimi deviznimi sredstvi, ki so jih pridobili z izvozom.

Proizvodni program je sicer napet, a realen, zato ga bodo tudi letos dosegli ali preseglji.

RAZVEJANO DELAVSKO SAMOUPRAVLJANJE

O delavskem samoupravljanju in delegatskem sistemu v Gradnji smo zastavili nekaj vprašanj predsedniku delavskega sveta Antonu Pečniku:

Dejal je, da ima Gradnja razvito delavsko samoupravljanje in tako o nobeni pomembnejši stvari ne razpravljajo in odločajo za zaprtimi vrati. »Vsak problem ali predlog najprej temeljito pretehtamo na sestankih, tu ima vsak član kolektiva možnost in pravico povedati svoje mnenje in tudi kaj predlagati. Odločimo se za najboljše rešitve.

Imamo tudi več delegacij. O novih ne bi govoril, ker so šele začele z delom; o prejšnjih pa bi rekel, da so opravičile svoje poslanstvo. Delegati so bili povezani z bazo, posvetovali so se in potlej enotno nastopali na skupščinskih sejah

delovnim ljudem in občanom za občinski praznik.

SKRB ZA VZGOJO KADROV IN DRUŽBENI STANDARD...

»Preusmeritev delavcev — od prejšnjega klasičnega načina gradbenih del na industrijski način proizvodnje kvalitetnih gradbenih elementov (Schiedel dimnikov) — je bila za kolektiv Gradnje zahtevna in odgovorna naloga, ki pa smo jo pred rokom uresničili,« nam je v razgovoru povedal sekretar delovne organizacije Rado Cilenšek.

»Za gradnjo Žalec je značilno, da ima večje

tudi kava in čaj vse po režijski ceni.«

Delovna organizacija je dobro poskrbela tudi za letni oddih delavcev. V Poreču in Umagu so dopustnikom na voljo počitniške prikolice, na otoku Cresu pa počitniška hišica. Kapacitete zadoščajo potrebam. Delavci v precejšnjem številu odhajajo na letni dopust izven sezone, ko ni toliko dela.

Zapišimo še to, da je v lanskem letu znašal poprečni osebni dohodek na delavca v Gradnji trinajst tisoč dinarjev, najnižji pa deset tisoč dinarjev. V kolektivu imajo v letu OD uveljavljeno ugodno razmerje — 1:3,4. Letošnji

Pogled na proizvodnjo Schiedel dimnikov

in sestankih. Seveda so bili tudi taki, ki jim je težko prišla kakšna beseda iz ust. Sicer pa si delegatski sistem šele pridobiva izkušnje.

Povedal bi še to, da se kolektiv Gradnje ne zapi- ra vase, marveč živi z okolico, sodeluje s krajevo skupnostjo in po potrebi tudi prispeva za potrebe kraja in njegovih prebivalcev.

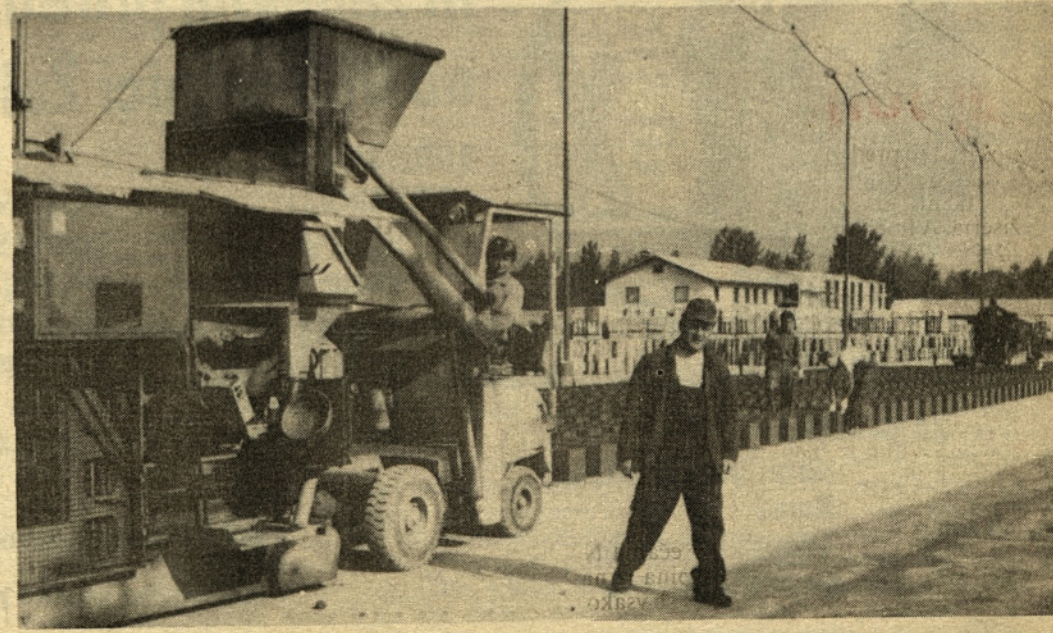
Zapišite še to, da zaradi specifičnosti naše proizvodnje, ki doseže največji obseg poleti (delo na prostem), delamo v glavni sezoni dvakrat tedensko po 12 ur, pozimi pa manj ob rednem osebnem dohodku. Za tak razpored dela so se delavci zavestno odločili. Dodal bi še, da kolektiv Gradnje čestita

številu (60) delavcev iz sosednjih republik in to v glavnem iz SR Bosne in Hercegovine. Čeprav so to sezonski delavci, so se pri nas ustalili, saj so zaposleni tudi po 10 let. Fluktucije ne poznamo, kar ugodno vpliva na večjo produktivnost. Uspeh pripisujemo nenehni skrbi za delavčev standard. V teh letih smo vložili veliko sredstev za pridobitev stanovanj. V žalskem samskem bloku stanuje 60 delavcev, imamo pa tudi 33 družinskih stanovanj. Delavci se v urejenem okolju dobro počutijo in ne želijo drugam.

V Latkovi vasi smo zgradili sodoben obrat družbene prehrane, ki pripravlja delavcem tople obroke, na voljo pa sta jim

dopustniški regres je znašal na zaposlenega 3.800 dinarjev.

Gradnja že vsa leta nazaj posveča veliko skrb vzgoji kadrov. Uspehe v proizvodnji in prodaji pripisujejo dobremu posluhu za potrebe na širšem jugoslovanskem tržišču in dobro organiziranemu team-skemu delu. Danes ljudje v DO Gradnja dobro obvladajo tehnologijo, ki je tudi sicer pogoj za kvaliteto. Veliko delavcev se je na delu usposobilo za zahtevno proizvodnjo, lepo število imajo študentov, skratka, kadrovska zasedba je dobra. Vodstvo pa bo tudi v bodoče skrbe- lo za vzgojo in strokovno rast kadrov, saj je v tem ključ do večje in še kvalitetnejše proizvodnje.«

Sodobna mehanizacija je pogoj za kvalitetno in večjo proizvodnjo

Praznovanje občinskega praznika v Vrbju in praznovanje 800-letnice Žalca so omogočile naslednje organizacije združenega dela:

SLOVIN TOZD ŽALEC	HMEZAD K METIJSTVO ZALEC
EMO CELJE	HMEZAD NOTRANJA TRGOVINA ŽALEC
NIVO CELJE	DES LJUBLJANA TOZD ELEKTRO CELJE

Autoprevoz SEMPETER V SAVINJSKI DOLINI	FERRALIT
mik	KOTO KOTO - koteka tobak - proizvodno in trgovsko podjetje n. sol. o. Ljubljana, TOZD Ind. - proizvodnja n. sub. o. 63305 Vrnsko 136, tel.: (063) 724 000, 724 005 kov. servis: 724 012, tg: inde Vrnsko, ž. r.: 50750-801-19420, žel. postaja Zalec
zcp Gostno podjetje celje n. sol. o.	Farja
Avlo celje	UTEKS tekstilna tovarna žalec
KOMUNALNO PODJETJE žalec n. sol. o.	Hmezad EXPORT - IMPORT ZALEC
MONTANA RUDARSKO IN INDUSTRIJSKO PODJETJE, n. sol. o.	zavarovalna skupnost triglav OBMOČNA SKUPNOST CELJE, n. sol. o. - 63001 Celje
PREBOLD TEKSTILNA TOVARNA	Hmezad Kmetijska zadruga Savinjska dolina
Hmezad STROJNA, n. sol. o.	GARANT pohištvena industrija polzela p.o.
Iztanik Celje n. sol. o. PROMETNO, GOSTINSKO IN TURISTIČNO PODJETJE	beogradska banka temeljna banka ljubljana
ingrad CELJE GRADBENO INDUSTRIJSKO PODJETJE INGRAD n. sol. o. Ljubljanska 19 63000 CELJE	TRGOVSKA DELOVNA ORGANIZACIJA
nama TRGOVSKO PODJETJE LJUBLJANA, Tomšičeva 2 POSTNI PREDAL 49 - T	aero
MINERVA	KIT UGOSLAVIJA USTANOVLJENO LETA 1815
SIGMA ŽALEC n. sol. o. SAVINJSKA INDUSTRIJA OPREME IN GRADBENA MONTAŽA	Hmezad
SIP	zn
Industrija gradbenega materiala »GRADNJA« Žalec	ljubljska banka
Hmezad GOSTINSTVO - TURIZEM	POLZELA TOVARNA NOGAVIC ASSIS POLZELA

Savinjski lovci za ravnovesje v naravi

Kar precej hude krvi je bilo prelite ob ustanovitvi Zveze lovskih dručin občine Zalec. Poleg vsega so bili prisotni še nekateri osebni interesi, pa kanček nevoščljivosti in nezaupanja. Precej je bilo takšnih, ki so menili, da v žalski občini nima smisla ustanoviti Zveze lovskih dručin, češ da se bo že kasneje izkazalo, da delo ne bo moglo zaživeti tako, kot je treba. In kakšne so izkušnje iz časa sedanjega delovanja oziroma obstoja te zveze? O tem smo se pogovarjali s predsednikom Zveze lovskih dručin občine Zalec Ferdinom Halerjem, s predsednikom lovske družine Prebold Edijem Ahacem in s predsednikom zbora krajevnih skupnosti skupščine občine Zalec Valterjem Zupancem.

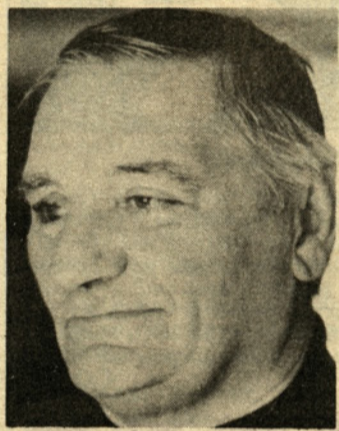
FERDO HALER: „Mislim, da je ta asociacija, ki je nastala pred dobrima dvema letoma dokazala, da je sposobna delovati tako, kot je treba. Včasih sicer nastanejo težave, toda zadnja skupščina je dokazala, da so naše vrste enotne, da so cilji jasno zastavljeni, predvsem v prid varstva narave in okolja in da igramo pomembno vlogo, ko razpolagamo z delom narodnega bogastva, ki nam ga je zaupala naša družba. Problem je, ker nimamo lastnih prostorov za zvezo in upam, da bomo tudi to težavo

kmalu rešili. Uredili bomo tudi odkup divjadi v samem Žalcu, pomembna naloga pa bo tudi ta, da bomo še utrdili naše vrste in da k sodelovanju privabimo tudi mlajše ljudi. Za to pa bo potrebna sistematična vzgoja. Tudi tuj smo doslej namenjali vso pozornost. Doslej smo imeli že dve generaciji, ki sta opravili izpite in podmladek, ki prihaja, bo prav gotovo dovolj kakovostno izobražen za svoje delo. Lovci imamo izredno pomembno vlogo, ko skrbimo za ravnovesje v naravi in se ob tem zavedamo, da je treba del tistega bogastva, ki je sedaj značilen za naše gozdove, ohraniti tudi za bodoče rodove. V našo zvezo je vključenih pet lovskih dručin, vanjo pa nista vključeni družini iz Braslovč in iz Žalca. To je zadeva lovcov teh dveh dručin in če se bodo želeli vključiti v našo zvezo, bomo njihove želje tudi upoštevali.“

EDI AHAC: „Lov sam je v bistvu stranskega pomena. Je del gojitve, ki pa sloni predvsem na selekciji divjadi oziroma na pravilnem odstrelu. Glavni cilj je ohranjanje vseh živalskih vrst v naravi. Preboldski lovci smo se precej ukvarjali z vlaganjem žive divjadi. Pomembne rezultate smo dosegli prav z ustanovitvijo žalske zveze, saj je v organih zveze anga-

žirano večje število lovcov. Prej, ko smo imeli zvezo v Celju, ni bilo toliko naših lovcov zastopanih v različnih organih kot sedaj. To je velik plus pri razvijanju našega samoupravnega sistema. In ker sem že omenil lovsko družino Prebold, potem moram povedati še to, da dosegamo lepe rezultate tudi na strelskem področju, ponosni pa smo tudi na novo strelišče pri lovski koči na Goljavi. Razširili smo bunker za metanje glinastih gobov, uredili smo novo strelišče za srnjaka, pa strelišče na električni pogon za bežečega merjasca ter uredili okolje. V veliko pomoč sta nam bila preboldska krajevna skupnost in žalska Telesnokulturna skupnost.“

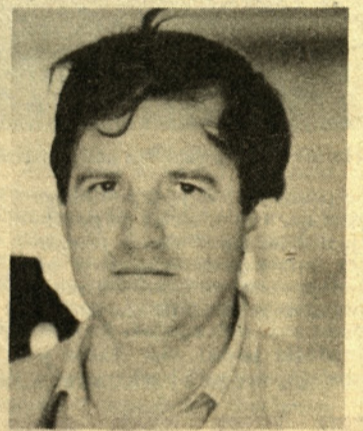
VALTER ZUPANC: „Leta nazaj smo na lovstvo gledali kot na nekakšen hobi. Mislim, da so lovci v zadnjih letih sami dokazali, da so takšna gledanja v celoti zgrešena. Z uveljavitvijo koncepta splošnega ljudskega odpora in družbene samozaščite je lovstvo našlo izjemno bogato področje svojega dela, ki ga popolnoma obvlada. Vpliv lovstva se v krajevnih skupnostih odraža tudi v graditvi nekaterih pomembnih objektov ter seveda v samem varstvu narave, kjer so včasih edini v kraju, ki skušajo delovati na področju, ki ga sicer preveč radi zanemarjamo.“

Edi Ahac

Ferdo Haler

Valter Zpenc

Tone Čulk — osemdesetletnik

Letos praznuje 80-letnico Tone Čulk iz Žalca. Rodil se je 22. maja 1902 v Malih Braslovčah kot eden izmed treh otrok kmečkih staršev. Toneta Čulka poznamo kot nekdanjega odličnega športnika, ki je v celjski regiji ustanovil kup telovadnih društev.

Po prvi svetovni vojni je opravil pionirsko delo pri ustanovitvi telovadnega društva v Braslovčah. Za to dejavnost ga je navdušil pokojni Franc Dolžan, znani celjski Sokol. Toneta je potem pot zanesla v Celje, kjer se je izučil za trgovskega pomočnika, od tod pa v Logatec, kjer je ustanovil Sokol. Rogatec je bil nemškutarško gnezdo, zato je ustanovitev pomenila ogromno protituež Slovenstva proti nemkutarstvu. Začetki dela Sokola v Rogatcu niso bili lahki, pa tudi telovadne opreme je primanjkovalo. Vadili so kar v eni izmed predavalnic šole. Ščasoma je Sokol dobil izreden ugled in po enem letu so že opravili regijski nastop. Toneta vežejo lepi spomini tudi na podobno dejavnost v Laškem, kamor je odšel iz Rogatca.

Zanimivo je, kako pripoveduje o teh regijskih oziroma »župnih nastopih«, kakor so jim takrat

rekli. Takšen župni nastop je bil tudi v Laškem. Sem so se z vlakom pripeljali udeleženci od Brežic, Konjic, pa vse do Šoštanj. Prireditve so bile izredno zanimive in ob takšnih nastopih se je vedno zbrala množica gledalcev. Tone se spominja, da je v Laškem skakal v višino s pomočjo bambusove palice, pri tem pa skočil več kot dva metra visoko. »Pri nastopih nas je vedno v živo spremljala godba na pihala,« se spominja Tone Čulk in pove, da se je bilo treba odriniti takrat, ko je boben močno udaril. Rad se spominja številnih sokolskih nastopov, prijateljev in znancev, od katerih večina ne živi več. Spomini mu hitijo nazaj v Varaždin, v Celje, Braslovče, Prebold, Petrovče; spominja se preboldskega Sokola, Ženija Vedenika in številnih drugih nastopov v Ljubljani v Narodnem domu, kjer je bil vaditelj Borisa Gregorca, pa tudi učitelj Mira Cerarja. Za svoje delo je prejel številna priznanja, med drugim tudi Partizana Jugoslavije in Slovenije. V najlepšem spominu mu je sokolski zlet. Se zlasti lepo in slovesno je bilo v Pragi.

Danes ga moti to, da v športu preveč prevladuje denar. Moti

ga, ker so telovadnice tako dobro opremljene, pa ni pravega zanimanja za telovadbo.

Tone Čulk je bil dragi gost telovadne akademije ob dnevu mladosti, ki jo je v telovadnici osnovnošolskega centra organiziral TVD Partizan Zalec v sodelovanju z vsemi vrsti iz naše občine. Ob tej priložnosti so mu za jubilej iskreno čestitali ter podarili šopek cvetja. To pa niso bile edine čestitke, še precej jih je sprejel. Upamo, da jih bo sprejmal še dolgo vrsto let, najlepšim željam pa se pridružuje tudi uredništvo Savinjskega občana.

—nik

Franc Lužnik — sedemdesetletnik

Kdo bi pomislil, da ima Franc Lužnik že 70 let, saj je njegov korak še vedno čvrst in moč je še poln energije in delovne zagnanosti. Rojen v Borovljah na Koroškem je že kot mladenič, poln naprednih idej in delovnega elana sodeloval na raznih področjih društvenega življenja.

Franc Lužnik je veliko postoril za razvoj smučarskega športa, zlasti še v Celju, kjer je bil kar 12 let predsednik Smučarskega društva, njegovo aktivnost so cenili v atletskem društvu Kladivar, dolga leta je bil tudi podpredsednik Planinskega društva Celje, pa sodnik porotnik in še kaj. Preveč prostora bi zavzelo, če bi našli vse njegove funkcije. Franc je veliko hodil v planine in to dela še danes, saj je ohranil ljubezen do gora.

Potlej se je naselil v Žalcu in to je celih 12 let imel v rokah vse

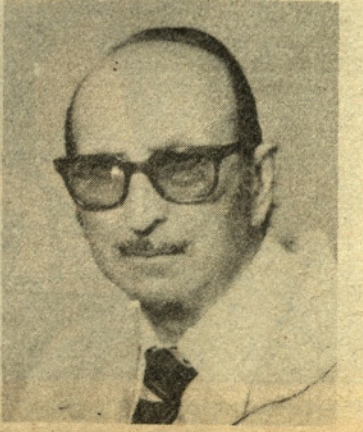
niti delovanja Društva invalidov. Ni naključje, da se je to društvo v letih njegovega predsednikovanja razvil v eno največjih in najdelavnejših na Slovenskem. Društvo invalidov Žalec je med prvimi prejelo visoko priznanje — zlato plaketo občine Zalec.

Franc sedaj v društvu pripravlja in vodi izlete. Letno se jih zvrsti tudi po 50 in to večina po domovini, nekaj pa jih organizirajo tudi v zamejstvu. Lužnik je imeniten organizator, zato ga imajo invalidi radi.

Franc Lužnik je uspešno deloval vrsto let tudi kot član v odborih zvezne invalidske organizacije, osem let je bil tudi predsednik Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Ima zasluge na področju tabornišstva in nasploh je veliko in z veseljem deloval med mladino.

France Lužnik je bil odlikovan z redom dela, visoka priznanja pa je prejel za delo z invalidi. Jubilantu želimo še veliko zdravljenosti in uspešnih let.

Tk. L.

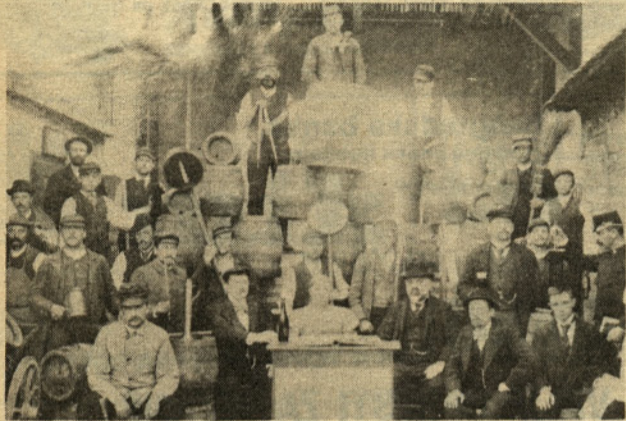

Da ne pozabimo

PIVOVARNA V ŽALCU

Le redki občani v Žalcu vedo, da je na prostoru, kjer je danes tovarna Juteks, od leta 1842 stala pivovarna. Debeli zidovi starega Juteksa to potrjujejo. Pivovarno je zgradil Franc Žuža, leta 1890 pa jo je kupil Simon Kucec in jo še razširil. V tej stavbi so varili pivo vse do leta 1924, ko je prešla v last družbe Union v Ljubljani. Ta je varjenje piva v Žalcu ustavila. Po letu 1930 so prostore pivovarne preuredili in v njej začeli izdelovati tkanine iz jute.

Zbral: E. Božiček

Posnetek delavcev pivovarne iz leta 1898 v Žalcu

Da so nekdanj varili res prvovrstno pivo, dokazuje tudi štampljka z žalskim grbom in nazivom »cesarsko pivo«. Savinjski so v tistih časih pili v glavnem samo pivo, saj so predvidevali, da bo večja poraba piva dvignila ceno hmelju. Najraje so imeli pivo zlato rumene barve, kvalitetnejše pa je bilo črno pivo, ki pa je bilo tudi dražje. Kasneje so kmetje tudi sami izdelovali pivo za svoje potrebe, ki pa je bilo slabše kvalitete.

Zbral: A. Štorman

Štampljka cesarskega piva

PROBLEMI S KANALIZACIJO

Na povabilo hišnega sveta stanovanjskega objekta v ulici Savinjske čete 2 v Žalcu smo si ogledali posledice naplavljanja vode in fekalij v kletnih prostorih. Po pripovedovanju stanovalcev se to dogaja vse od takrat, ko se je gradil kolektor, ki je baje zgrajen na višjem nivoju kot obstoječa kanalizacija, kar povzroča pritisk odplak v stanovanjski objekt. Na problem so opozorili že dalj časa, vendar s Samoupravno stanovanjsko skupnostjo in Komunalnim podjetjem problema niso uspeli razrešiti. Razlogov za to je več. Ni naš namen, da bi ugotovili vzrok nastale situacije, opozoriti pa želi-

mo, da je problem treba rešiti s skupnimi močmi vseh odgovornih, da ne bi bilo še večje škode. Po ogledu komunalne in sanitarne inšpekcijske službe je bilo dogovorjeno in tako se glasi tudi odločba, da bo Samoupravna stanovanjska skupnost skupaj s hišnim svetom in upravljavcem kanalizacije skušala preprečiti nadaljnje povzročanje škode, čeprav problema ne bo mogoče rešiti čez noč.

Ta primer ponovno opozarja, da bo v bodoče potrebna večja usklajenost pri izgradnji kanalizacije; ta primer namreč ni osamljen.

Planinski dom na Oljki

Člani Planinskega društva Polzela so v soglasju s krajanji, predstavniki Tovarne nogavic Polzela, Garanta, družbenopolitičnih organizacij in skupščine občine Žalec pričeli lani jeseni obnavljati zanemarjeno in dalj časa zaprto gostišče na Gori Oljki. V ta namen so opravili več kot 2600 prostovoljnih ur in investirali nad 700 tisoč dinarjev.

Obnovili so tla v stavbi, Bertl Vasle je udarniško položil 54 m² ploščic, Bizjaki so dom preple-

skali, vsa zidarska, mizarska in druga dela pa so planinci s pomočjo krajanov Polzele postorili sami. Pred dnevi so na Oljko povabili predstavnike raznih organizacij, jim razkazali sadove dela in vlaganj ter se dogovorili o nadaljnjih delih, ki jih je še potrebno opraviti. Predvidevajo, da bodo z deli zaključili do 25. septembra, ko naj bi dom predali namenu, otvoritev pa bodo združili s praznovanjem 10-letnice Savinjske poti.

Sabina Vibihal

FOTOKRONIKA

Ena najpomembnejših nalog ob praznovanju 800-letnice Žalca je opravljena. Ob praznovanju dneva mladosti so odprli mestni park. Park so uredili s skromnimi sredstvi 450.000 din. Treba pa je poudariti, da so občani in delovni ljudje opravili preko 2500 ur prostovoljnega dela. Dela pa se še nadaljujejo v parku maršala Tita z zasaditvijo 88 dreves in bodo končana do septembra.

Trak ob odprtju parka je prerezal predsednik hortikulturnega društva, Franc Korent, ki je najzaslužnejši za izgradnjo parka.

Slovenski fotoreporter in urednik fotografije pri Delu Joco Žnideršič je pred dnevi razstavljal v salonu Komenda na Polzeli serijo fotografij pod skupnim naslovom Tito. Gre za serijo fotografij, ki smo jih imeli le redko priložnost videti. Razstava je vzbudila na Polzeli veliko zanimanje. Na sliki: Pogled na del razstave.

T. TAVČAR

ljubljska banka

Splošna banka Celje

VIŠJE OBRETNNE MERE ZA VEZANE DINARSKÉ HRANILNE VLOGE

Da je dobro imeti nekaj rezerve, bo vsakdo potrdil. Večje obrestne mere pa varčevalcu omogočijo, da nadomesti manjšo vrednost hranilne vloge tudi po daljši dobi varčevanja.

Nové letne obrestne mere za dinarske vezane hranilne vloge so:

- 15 % za sredstva, vezana na 37 mesecev
- 13 % za sredstva, vezana na 24 mesecev
- 11 % za sredstva, vezana na 13 mesecev

Kaj to pomeni v absolutnem znesku, pove primer vezave 50.000 din na 37 mesecev: po 37 mesecih bo vloga skupaj z obrestmi narasla na 76.933,00 din, po petih letih se bo vloga povečala na 100.568,00 din.

Smotno je, da vam banka na hranilno vlogo pripiše 15% letno.

Šik boutique:

POLETJE V JEANSU

Tokrat ne bo govora o modnih muhah, temveč o dobrih starih kavbojkih, vendar malo drugačnih, bolj muhastih. Široka, nabrana krila, volane in čipke ste verjetno osvojile že vse, ki želite biti modne. Zato to pot nekaj o jeansu za mamice, očke, dekleta in fante.

Čeprav se od tega oblačila verjetno niste nikoli povsem ločili, smo ga nekaj časa zanemarjali. Sedaj je zopet v ospredju z vsemi svojimi značilnostmi in tudi drobnimi novostmi. Modni ustvarjalci tokrat ponujajo jeans v najrazličnejših kombinacijah in krojih. Kavbojke so lahko široke z gubami v pasu in ozke v gležnjih (tehsmo že navajeni), prav lahko so cevaste ali tričetrtinske, do sredine meč, prav slednje so zelo modne, bermuda, pa zopet ozke, čisto ozke, kot smo jih nosili pred desetimi leti. Poleg kavbojk so zelo primerne dolge široke jakne, kratki bluzoni iz jeansa

ali brezokavniki z mnogimi žepi in podaljšanimi rameni.

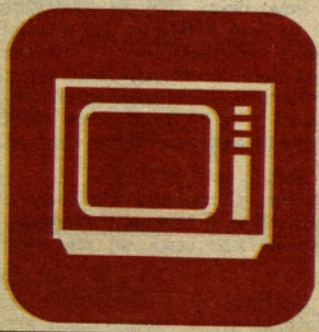
Jeans krila so čimkrajša, največkrat zašita samo iz dveh volanov ali čisto ozka, preklana ob strani, spredaj ali zadaj. Pod krilo oblecite malo daljše spodnje krilo iz belega platna z volani in čipko.

Na oblačilih te sezone so okraski, ki dajejo jeansu nov, romantičen moto. Poleg spodnjih kril, ki sem jih že omenila, je veliko vezanja (na jeans našiti folklorni vzorci v več barvah), ustavljene bele grobe čipke na raznih delih hlač, bluzonov in kril in kombinacije raznobarnega platna (rdečega, oranžnega, zelenega...) Zelo priljubljene pa so tudi zakovke in okrasni kovinski vstavki in našitki. Zraven sodi tudi zelo širok usnjen pas.

Toliko o platnenem, modnem oblačilu, ki je osvojilo mlade že pred desetletjem in jih bo verjetno osvajalo še nekaj let.

Miriam

Oglejte si Mundial 82 z Namo

NOVO SREDIŠČE NAKUPOV
PRODAJNI CENTER
LESNINE IN NAME

LEVEC
VAM NA VEČ KOT 13.000 m²
PRIPRAVLJA IN NUDI
VSE ZA VAS IN VAŠ DOM

HVALA ZA ZAUPANJE

Oglejte si Mundial 82 z Lesnino

